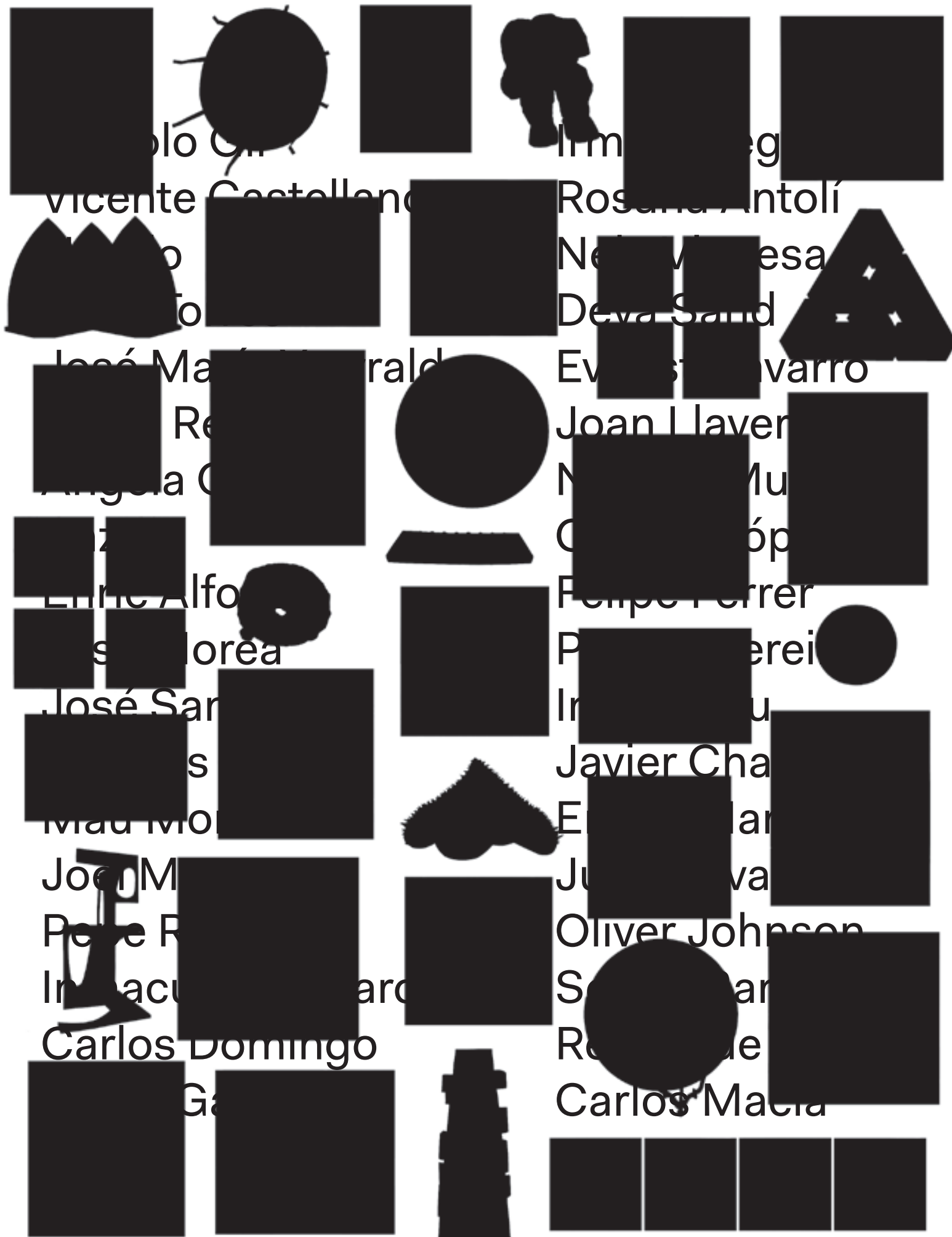

Roberto Gil

Imma Reg

Vicente Castellano

Rosalia Antolí

Manolo

Nel·la Mesa

Antonio

Deva Sand

José María Ferraz

Enric Sureda

Rebeca

Joan Llaver

Angela C

Núria Mu

2012

Clara Póp

Enric Alfo

Pompe Ferrer

Silvia Lorea

Pau Perei

José San

Imma Su

Isabel

Javier Cha

Maia Mor

Enric Lar

Joan M

José Va

Pete R

Oliver Johnson

Immaculada

Sergio

Carlos Domingo

Rafael de

Gal

Carlos Macia

Medio Siglo que Cont[arte]

CONSELL GENERAL DEL
CONSORCI DE MUSEUS DE
LA COMUNITAT VALENCIANA

President d'honor:
Ximo Puig i Ferrer
(President de la Generalitat)

President:
Vicent Marzà Ibáñez
(Conseller d'Educació, Cultura
i Esport)

Vicepresidents:
Joan Ribó Canut
(Alcalde de València)
Carlos Mazón Guixot
(President de la Diputació
Provincial d'Alacant)
Amparo Marco Gual
(Alcaldessa de Castelló de
la Plana)

Vocals:
Luis Barcala Sierra
(Alcalde d'Alacant)
José Pascual Martí García
(President de la Diputació
Provincial de Castelló)
Antoni Francesc Gaspar Ramos
(President de la Diputació
Provincial de València)
Begoña Martínez Deltell
(Representat del Consell
Valencià de Cultura)
M^a. Carmen Amoraga Toledo
(Directora General de Cultura
i Patrimoni de la Conselleria
d'Educació, Cultura i Esport
i Presidenta de la Comissió
científico-artística)

Gerent:
José Luis Pérez Pont

Secretaria:
Eva Coscollà Grau
(Sotssecretària Conselleria
d'Educació, Cultura i Esport)

CONSORCI DE MUSEUS DE
LA COMUNITAT VALENCIANA

Direcció – Gerencia:
José Luis Pérez Pont

Adjunta a Direcció:
Susana Vilaplana Sanchis

Àrea Jurídica:
Marta Pérez Soria

Coordinació d'Exposicions:
Mª Vicenta Belenguer Dolz
Lucía González Menéndez
Isabel Pérez Ortiz
Vicente Samber Embiz

Programes Públics:
Mª Angeles Cantos Fagoaga

Educació i Mediació:
José Campos Alemany

Medià i Xarxes:
Carmen Valero Escribá

Administració:
Nicolás S. Bugeda Cabrera
Antonio Martínez Palop
Germà Sánchez Eslava

UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE VALÈNCIA

Rector:
Francisco José Mora Mas

Vicerrector de Cultura:
José Luis Cueto Lominchar

Fons d'Art UPV:
Susana Martín Rey
Pilar Andrés Picado
José Joaquín Lorente García
Lupe Navarro Montón

EXPOSICIÓ

Organització:
Màster Interuniversitari de
Gestió Cultural
Consorti de Museus de la
Comunitat Valenciana

Centre del Carme
Cultura Contemporània
Direcció:
José Luis Pérez Pont

Comissariat:
Joan Aliaga Morell
Nuria Ramón Marqués
Juan Bautista Peiró López

Coordinació:
Vicent Giménez Chornet
Ana Martí Testón
Enrique Orduña Malea
Isidro Puig Sanchís

Catàleg i Publicacions:
Minea Licer Silvestre [M.L.S]
Huanhuan Lu [H.L]
Laura Pallardó Barrera [L.P.B]
Belén Perelló Baixauli [B.P.B]
Paula Silvestre Gisbert [P.S.G]

Comunicació:
Rubén David Costa
Miguel Ángel Martín López
Roser Pelegrí Calvet
Nina Schmidt
Liu Yu
Wenyi Zhu

Disseny Expositiu:
Natalia Almudí Gracia
Paula Morales
Fabiana Pérez Raggio
Conchi Ruiz Escudero
Laura Sendra Martínez
Hu Xinran
María Tomás García

Gestió d'Obres:
Belén Crespo Usó
Marta García Navarro
Estefanía Piñón Escudero
Delia Todolí Román

Protocol:
Sara Andreoli Borrego
Stephania Atehortua Bedoya
Raquel González Rodenas
Beatriu Mas Sempere
Ana Mba Flores
Hugo Moltó Medina
Cristian Munera Almenar

Didàctica:
Isabel Gea Giménez
Valentina Muñoz Díaz
Ángela C. Nieto
Miquel Reina Marqués
Marta Sanjaime Bárcenas
Sandra Sebastià Llopis
Omayra Vidal Montblanch

Disseny Gràfic:
formo.org

Muntatge:
Quadre. Manipulació i
conservació d'obres d'art

Il·luminació:
Quadre. Manipulació i
conservació d'obres d'art

Assegurances:
Generali

CATÀLEG

Coordinació de l'edició:
Nuria Ramón Marqués
Joan Aliaga Morell

Textos:
Els autors

Fotografies:
Ana Martín Testón

Disseny Gràfic:
formo.org

Traducció al valencià:
Servei de Promoció i
Normalització Lingüística.
Universitat Politècnica de
València.

Impressió
Imag Impressions

Copyright
dels textos: els autors
de les imatges: els propietaris
i/o depositaris
de la present edició: Consorci
de Museus de la Comunitat
Valenciana, 2019

ISBN:
978-84-482-6385-0

Depòsit legal:
V-2320-2019

Agraïments:
Nuria Blaya Estrada
Ricardo Forriols González
Antoni Colomina Subiela
Rosa Martínez Gamero
Nassio Bayarri
Marta Antão
Giovanna Radaelli
Dorle Schimmer
Zhu Wenyi
Anastasiya Kostomarova
Zhiyi Zhu
Mohamed El Kasri
Hans Petter Barstad
Emma Lázar
Adriana Soler Franco

A totes aquelles persones que
han fet possible dur a terme
este projecte.

Del 6 al 25 de setembre de 2019

Centre del Carme Cultura Contemporània

GENERALITAT
VALENCIANA

CONSORCI
DE MUSEUS
DE LA
COMUNITAT
VALENCIANA

Centre del Carme
Cultura Contemporània

UNIVERSITAT
ID VALÈNCIA

GESTIÓ CULTURAL
Màster Oficial Interuniversitari

MEDIO SIGLO QUE
ACONTARTE

Índex:

Presentació	7	Javier Garcerá	44
—		Irma Ortega	46
Manolo Gil	10	Rosana Antolí	48
Vicente Castellano	12	Nelo Vinuesa	50
Nassio	14	Deva Sand	52
Rosa Torres	16	Evarist Navarro	54
José María Yturralde	18	Joan Llavería	56
Equip Realitat	20	Nicolás Munuera	58
Ángela García	22	Chema López	60
Anzo	24	Felipe Ferrer	62
Enric Alfons	26	Pamen Pereira	64
José Morea	28	Irene Grau	66
José Sanleón	30	Javier Chapa	68
Ángeles Marco	32	Emilio Martínez	70
Mau Monleón	34	Juan Olivares	72
Joël Mestre	36	Oliver Johnson	74
Pepe Romero	38	Sergio Barrera	76
Inmaculada Abarca	40	Regina de Miguel	78
Carlos Domingo	42	Carlos Maciá	80

Presentació

Medio Siglo que Cont[arte] és un projecte expositiu que se suma als actes commemoratius del 50 Aniversari de la Universitat Politècnica de València (1968-2018). La idea és mostrar a la societat valenciana una part reduïda, tot i que representativa, de l'excel·lent col·lecció d'obres d'art que ha tresorejat la nostra universitat al llarg de les seues cinc dècades de vida. El projecte forma part d'una iniciativa docent desenvolupada des del Màster interuniversitari de Gestió Cultural que ofereix la Universitat de València-Estudi General junt amb la Universitat Politècnica de València. L'intens i apassionant procés organitzatiu de la gestió s'ha portat a cap amb la participació de trenta-set estudiants i set docents, en estreta col·laboració amb l'equip humà del Centre del Carme Cultura Contemporània i del Fons d'Art de la UPV.

En el procés formatiu del Màster en Gestió Cultural preval sumar experiències pràctiques per a aplicar-les a situacions concretes, aprendre treballant amb casos reals i amb totes les seues conseqüències. Per a això, en aquesta ocasió hem optat per treballar en un espai cultural de prestigi emplaçat al cor de la ciutat: la sala Refectori del Centre del Carme. Cal recordar que aquest edifici va acollir durant molts anys l'Escola Superior de Belles Arts, que més tard es transformà en Facultat de Belles Arts i es traslladà al campus de Vera de la Universitat Politècnica de València. Una altra dada a afegir a la commemoració del 50 Aniversari.

Els estudiants que han participat activament en l'organització de l'esdeveniment han tingut l'oportunitat de valorar un treball que ha passat de ser projecte a esdevenir una realitat tangible; una mostra expositiva amb obres d'art en què poden constatar la resposta del públic, al qual va adreçada l'activitat que serà objecte d'estudi i reflexió acadèmica. En definitiva, es tracta d'orientar la docència teòrica de l'aula per a debatre i superar els reptes plantejats en el dia a dia. Els docents pretenem que el nostre alumnat visca una experiència real iniciada a l'aula per a fer un salt a la professió de la gestió cultural. Aquest treball forma part de la nostra estratègia pedagògica per a oferir a l'alumnat recursos metodològics, eficaços i contrastats, aplicables a unes altres àrees de la gestió cultural.

El Fons d'Art, format en la dècada de 1990, disposa d'una voluminosa col·lecció d'obres, en què

Presentación

Medio Siglo que Cont[arte] es un proyecto expositivo que se suma a los actos conmemorativos del 50 Aniversario de la Universitat Politècnica de València (1968-2018). La idea es mostrar a la sociedad valenciana una pequeña parte, aunque representativa, de la excelente colección de obras de arte que ha ido atesorando nuestra universidad a lo largo de sus cinco décadas de vida. El proyecto forma parte de una iniciativa docente desarrollada desde el Máster interuniversitario de Gestión Cultural que oferta la Universitat de València Estudi General junto con la Universitat Politècnica de València. El intenso y apasionante proceso organizativo de la gestión se ha llevado a cabo con la participación de treinta y siete estudiantes y siete docentes, en estrecha colaboración con el equipo humano del Centre del Carme Cultura Contemporània y del Fondo de Arte de la UPV.

En el proceso formativo del Máster en Gestión Cultural prima sumar experiencias prácticas para aplicarlas a situaciones concretas, aprender trabajando con casos reales y con todas sus consecuencias. Para ello, en esta ocasión hemos optado por trabajar en un espacio cultural de prestigio emplazado en el corazón de la ciudad: la sala Refectori del Centre del Carme. Cabe recordar que este edificio albergó durante muchos años a la Escuela Superior de Bellas Artes que luego se transformó en Facultad de Bellas Artes, trasladándose al Campus de Vera de la Universitat Politècnica de València. Otro dato que añadir a la conmemoración del 50 Aniversario.

Los estudiantes que han participado activamente en la organización del evento han tenido la oportunidad de valorar un trabajo que ha pasado de ser proyecto para convertirse en una realidad tangible; una muestra expositiva con obras de arte en la que podrán constatar la respuesta por parte del público, al cual va dirigida la actividad que será objeto de estudio y reflexión académica. En definitiva, se trata de orientar la docencia teórica del aula para debatir y superar los retos planteados en el día a día. Los docentes pretendemos que nuestras alumnas y alumnos vivan una experiencia real iniciada en el aula para dar un salto a la profesión de la gestión cultural. Este trabajo forma parte de nuestra estrategia pedagógica para ofrecer al alumnado recursos metodológicos, eficaces y contrastados, aplicables a otras áreas de la gestión cultural.

el Campus d'Escultures constitueix la part visible amb obres de gran format. El *corpus* de pintura, obra gràfica, dibuix i escultura compta amb un nombre rellevant, ja que supera les dues mil peces. Aquestes obres es troben repartides pels tres campus de la UPV: Vera, Alcoi i Gandia.

Aquesta mostra se centra en obres pictòriques i escultòriques de format petit i mitjà. S'han seleccionat 36 peces, que omplin la Sala Refectori del Centre del Carme de Cultura Contemporània i que serveixen com a referent del que és la col·lecció universitària d'art contemporani. Sense cap dubte, la més important de la Comunitat Valenciana, que amb la inclusió de la Facultat de Belles Arts de Sant Carles en els estudis universitaris en els anys vuitanta va fer possible la generació d'aquest important patrimoni. Una escultura de Nassio Bayari inicia el recorregut expositiu, tot i ser l'única peça que no correspon a la col·lecció UPV. L'excepció es justifica pel paper exercit per l'escultor en la gestació del museu d'escultures de la Politècnica. La mostra s'ha estructurat amb un criteri cronològic, històric, amb obres de Manolo Gil, Vicente Castellano, Anzo, José Mª Yturralde, Rosa Torres, Ángela García, Equip Realitat, Ángeles Marco, Enric Alfons, José Morea i José Sanleón. Totes aquestes produïdes durant la segona meitat del segle XX, en un període en què els artistes plàstics valencians manifesten una clara vocació per la innovació.

En la segona part de la mostra es presenten creacions que s'identifiquen amb conceptes o tendències. Comença amb la mirada a la natura en les obres de Chema López, Pamen Pereira, Irene Grau, Nicolás Munuera, Felipe Ferrer, Joan Llaveria, Evarist Navarro; continua amb el tractament de l'abstracció en obres tan representatives com són les de Carlos Maciá, Juan Olivares, Javier Chapa, Emilio Martínez, Oliver Johnson, Sergio Barrera, Regina de Miguel i culmina amb la reflexió gràfica sobre la identitat i domesticitat de Joël Mestre, Carlos Domingo, Rosana Antolí, Javier Garcerá, Inmaculada Abarca, Pepe Romero, Nelo Vinuesa, Irma Ortega, Deva Sand i Mau Monleón.

Aquesta breu selecció tan sols és un tast proposat pels comissaris, que se serveixen únicament del ric i divers patrimoni artístic que la Universitat Politècnica ha generat durant els cinquanta anys de vida, mig segle a cont[arT].

El Fondo de Arte, formado en la década de 1990, cuenta con una voluminosa colección de obras, cuya parte visible constituye el Campus de Esculturas con obras de gran formato. El *corpus* de pintura, obra gráfica, dibujo y escultura cuenta con un número relevante que supera las dos mil piezas. Estas obras se encuentran repartidas por los tres campus de la UPV: Vera, Alcoi y Gandia.

La presente muestra se centra en obras pictóricas y escultóricas de pequeño y mediano formato. Se han seleccionado 36 piezas, que llenan la *Sala Refectori* del *Centre del Carme de Cultura Contemporània*, y que sirven como referente de lo que es la colección universitaria de arte contemporáneo. Sin lugar a dudas, la más importante de la Comunitat Valenciana, que con la inclusión de la Facultad de Bellas Artes de San Carlos en los estudios universitarios en los años ochenta hizo posible la generación de este importante patrimonio. Una escultura de Nassio Bayari inicia el recorrido expositivo, siendo ésta la única pieza que no corresponde a la colección UPV. La excepción se justifica por el papel desempeñado por el escultor en la gestación del museo de esculturas de la Politècnica. La muestra se ha estructurado con un criterio cronológico, histórico, con obras de Manolo Gil, Vicente Castellano, Anzo, José Mª Yturralde, Rosa Torres, Ángela García, Equipo Realidad, Ángeles Marco, Enric Alfons, José Morea y José Sanleón. Todas ellas producidas durante la segunda mitad del siglo XX, en un periodo en el que los artistas plásticos valencianos manifiestan una clara vocación por la innovación.

En la segunda parte de la muestra se presentan creaciones que se identifican con conceptos o tendencias. Comienza con la mirada a la naturaleza en las obras de Chema López, Pamen Pereira, Irene Grau, Nicolás Munuera, Felipe Ferrer, Joan Llavería, Evarist Navarro; continúa con el tratamiento de la abstracción en obras tan representativas como las de Carlos Maciá, Juan Olivares, Javier Chapa, Emilio Martínez, Oliver Johnson, Sergio Barrera, Regina de Miguel y culmina con la reflexión gráfica sobre la identidad y lo doméstico de Joël Mestre, Carlos Domingo, Rosana Antolí, Javier Garcerá, Inmaculada Abarca, Pepe Romero, Nelo Vinuesa, Irma Ortega, Deva Sand y Mau Monleón.

Esta breve selección tan solo es una cata propuesta por los comisarios, sirviéndose únicamente del rico y diverso patrimonio artístico que la Universitat Politècnica ha generado sus cincuenta años de vida, medio siglo que cont[arte].

Medio Siglo que Cont[arte]

S/T

—

Manolo Gil

València, 1925-1957

Pintor i muralista. Des de la seua joventut va estar summament interessat pel coneixement dels moviments europeus avantguardistes. Realitzà els seus estudis a la Facultat de Belles Arts de Sant Carles, on va aprofundir àmpliament en els clàssics italians i la pintura flamenca. Va ser un dels creadors del Grup Z, el 1947, compost per joves artistes i crítics d'art. Obtingué la Tercera Medalla de Gravat en l'Exposició Nacional de Belles Arts de Madrid i la Beca Conde de Cartagena el 1948. L'any 1952, i després de diversos viatges per l'estranger, es va iniciar en la tècnica del fresc, que aplica als murals del Saló Columnari a l'Ateneu Mercantil de València. El 1955 va ser contractat pel govern de la República Dominicana per a realitzar pintures murals en edificis públics, on es va veure influenciat per les tècniques pictòriques dels grans muralistes mexicans. A mitjan 1956 tornà a València, on va reprendre'n el treball pictòric, col·laborà en la revista *Arte Vivo* i formà part del Grup Parpalló. [M.L.S.]

Valencia, 1925-1957

Pintor y muralista. Desde su juventud estuvo sumamente interesado por el conocimiento de los movimientos europeos vanguardistas. Realizó sus estudios en la Facultad de Bellas Artes de San Carlos, donde profundizó ampliamente en los clásicos italianos y la pintura flamenca. Fue uno de los creadores del Grupo Zeta, en 1947, compuesto por jóvenes artistas y críticos de arte. Obtuvo la Tercera Medalla de Grabado en la Exposición Nacional de Bellas Artes de Madrid y la Beca Conde de Cartagena en 1948. En 1952, y después de diversos viajes por el extranjero, se inició en la técnica del fresco, técnica que aplica en los murales del Salón Columnario en el Ateneo Mercantil de Valencia. En 1955 fue contratado por el gobierno de la República Dominicana para la realización de pinturas murales en edificios públicos, donde se vio influenciado por las técnicas pictóricas de los grandes muralistas mexicanos. A mediados de 1956 regresó a Valencia, donde reanudó su trabajo pictórico, colaboró en *Arte Vivo* y formó parte del Grupo Parpalló. [M.L.S.]

1953

Encàustica sobre taula
86,7 x 130 cm

Estructura

— Vicente Castellano

València, 1927-2014

Pintor i gravador. Va estudiar a l'Escola d'Arts i Oficis i a la Facultat de Belles Arts de Sant Carles, on va exercir de professor entre 1981 i 1994. Participà durant els anys d'estudiant en el grup dels Set. Una beca de la Diputació de València li va permetre traslladar-se a París, on va mantenir una estreta relació amb els cercles d'artistes avantguardistes. Al seu retorn a València celebrà una mostra antològica al Palau de la Generalitat. Va ser, a més, un dels membres fundadors del Grup Parpalló i de la revista *Arte Vivo*. El 1957 va fixar la residència a París, on va treballar i il·lustrar la revista *Cuadernos del Congreso por la Libertad de la Cultura*. La seua obra s'emmarca en el nou realisme i mostra una simbiosi entre l'abstracció, la desmitificació de símbols clàssics i una recuperació poètica dels mites. Ha protagonitzat nombroses exposicions fora i dins d'Espanya. Els seus treballs es troben en diverses col·leccions públiques i privades, entre les quals, la de l'IVAM. [M.L.S.]

Valencia, 1927-2014

Pintor y grabador. Estudió en la Escuela de Artes y Oficios y en la Facultad de Bellas Artes de San Carlos, donde ejerció de profesor entre 1981 y 1994. Participó, durante sus años de estudiante, en el grupo de Los Siete. Una beca de la Diputación de Valencia le permitió trasladarse a París, donde mantuvo una estrecha relación con los círculos de artistas vanguardistas. En su regreso a Valencia, celebró una muestra antológica en el Palacio de la Generalitat. Fue, además, uno de los miembros fundadores del Grupo Parpalló y de la revista *Arte Vivo*. En 1957 fijó su residencia en París, donde trabajó e ilustró la revista *Cuadernos del Congreso por la Libertad de la Cultura*. Su obra se enmarca en el nuevo realismo y muestra una simbiosis entre la abstracción, la desmitificación de símbolos clásicos y una recuperación poética de los mitos. Ha protagonizado numerosas exposiciones fuera y dentro de España. Sus trabajos residen en diversas colecciones públicas y privadas, entre ellas, la del IVAM. [M.L.S.]

1957

Oli sobre llenç
93,8 x 81 cm

S/T

—

Nassio (Ignacio Bayarri)

València, 1932

Escultor, dibuixant i pintor. El 1947 realitza els primers busts, els caps dels seus germans i el del son pare posteriorment. Cursa estudis a la Facultat de Belles Arts de Sant Carles, on és professor d'escultura a partir de 1979. El 1952 fon als tallers Germans Aznar de València l'obra *L'home perxa*, la primera escultura que es realitza en ferro a València. El 1956 realitza la primera mostra individual a la Galeria Sala Lafuente. El 1967 estableix la seua residència a Aravaca (Madrid) on comença a realitzar-ne les primeres composicions cosmoïstes que suposen una ruptura total amb les obres anteriors. Aquesta és precisament una de les grans aportacions a l'art espanyol del segle XX: la creació del moviment cosmoïsta.

Rep beques com ara la Beca d'Estudis de la Universitat de València (1949) i és actualment acadèmic de la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Carles i Medalla d'Or del Cercle de Belles Arts de València. [H.L.]

Valencia, 1932

Escultor, dibujante y pintor. En 1947 realiza sus primeros bustos, las cabezas de sus hermanos y el de su padre posteriormente. Cursa estudios en la Facultad de Bellas Artes de San Carlos, donde es profesor de Escultura a partir de 1979. En 1952 funde en los talleres Hermanos Aznar de Valencia la obra *El hombre percha*, la primera escultura que se realiza en hierro en Valencia. En 1956 celebra su primera muestra individual en la Galería Sala Lafuente. En 1967 establece su residencia en Aravaca (Madrid) donde empieza a realizar sus primeras composiciones cosmoístas que suponen una ruptura total con sus obras anteriores. Esta es precisamente una de sus grandes aportaciones al arte español del siglo XX: la creación del movimiento cosmoísta.

Recibe becas como la Beca de Estudios de la Universidad de Valencia (1949) y es actualmente académico de la Real Academia de Bellas Artes de San Carlos y Medalla de Oro del Círculo de Bellas Artes de Valencia. [H.L.]

1959

Ferro

57 x 34 x 31 cm

Rinoceronte

Rosa Torres

1972
Acrílic sobre llenç
170,2 x 200,4 cm

València, 1948
Pintora, gravadora i dibuixant. Es formà, cap a final dels seixanta, a la Facultat de Belles Arts de Sant Carles. Va obtenir beques com ara la d'Arts Plàstiques del Ministeri de Cultura de Madrid (1981), la del Ministeri de Cultura per a Noves Aportacions a les Arts Plàstiques (1982) i la del Comitè Conjunt Hispano-nord-americà per a la Cooperació Cultural i Educativa (1986). És una de les artistes valencianes més preocupades per la recerca i la busca de nous codis estètics dins de la nova figuració valenciana sorgida a partir dels anys seixanta. Recrea un llenguatge figuratiu centrat en una visió diferent de la natura, el paisatge i els elements vegetals que el configuren, percepció diferenciadora de la visió clàssica i estereotipada. Entre les seues influències destaca l'art pop, l'art òptic i l'impressionisme. Té obra exposada al Museu d'Art Modern de Madrid, Museu d'Art Modern de Bilbao, Col·lecció IBM de París i l'IVAM, entre d'altres. [M.L.S.]

Valencia, 1948
Pintora, grabadora y dibujante. Se formó, hacia finales de los 60, en la Facultad de Bellas Artes de San Carlos. Obtuvo becas como la de Artes Plásticas del Ministerio de Cultura de Madrid (1981), la del Ministerio de Cultura para Nuevas Aportaciones a las Artes Plásticas (1982) y la del Comité Conjunto Hispano-norteamericano para la Cooperación Cultural y Educativa (1986). Es una de las artistas valencianas más preocupadas por la investigación y la búsqueda de nuevos códigos estéticos dentro de la nueva figuración valenciana surgida a partir de los años sesenta. Recrea un lenguaje figurativo centrado en una visión diferente de la naturaleza, el paisaje y los elementos vegetales que lo configuran, visión diferenciadora de la visión clásica y estereotipada. Entre sus influencias se destaca el Pop Art, Op Art y el Impresionismo. Tiene obra expuesta en el Museo de Arte Moderno de Madrid, Museo de Arte Moderno de Bilbao, Colección IBM de París y el IVAM, entre otros. [M.L.S.]

Figura Imposible

—
José María Yturralde

Conca, 1942
Escultor i pintor. Va estudiar a la Facultat de Belles Arts de Sant Carles, on és acadèmic de número de la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Carles de València. El 1960 realitzà un viatge d'estudis a França, Alemanya i Suïssa en què s'interessà pels programes didàctics de la Bauhaus. Va aconseguir, gràcies als seus estudis i al seguiment de les normes acadèmiques, un gran domini de les tècniques pictòriques. Després d'interessar-se pel realisme en els seus inicis, es decantà per l'abstracció estructural, en què llum i color tenen un paper principal, i l'abstracció geometritzant, on estudia l'espai i la idea del buit.

En les seues obres utilitza diferents materials, que van més enllà de l'acrílic o l'oli. A més, l'obsessió per l'espai i el color i la determinació per eliminar la frontera entre la ciència i l'art s'han convertit en punts clau de la seua obra. Destaquen les exposicions d'obres seues al Museu Reina Sofia de Madrid, el Museu Brooklyn de Nova York o el d'Art Contemporani del Brasil, entre d'altres. [M.L.S.]

Cuenca, 1942
Escultor y pintor. Estudió en la Facultad de Bellas Artes de San Carlos, donde es Académico de Número de la Real Academia de Bellas Artes de San Carlos de Valencia. En 1960 realizó un viaje de estudios a Francia, Alemania y Suiza en el que se interesó por los programas didácticos de la Bauhaus. Consiguió, gracias a sus estudios y el seguimiento de las normas académicas, un gran dominio de las técnicas pictóricas. Tras interesarse por el realismo en sus inicios, se decantó por la abstracción estructural, en la que luz y color tienen un papel principal, y la abstracción geometrizante, donde estudia el espacio y la idea del vacío.

En sus obras utiliza distintos materiales, yendo más allá del acrílico o el óleo. Además, su obsesión por el espacio y el color y su determinación por eliminar la frontera entre la ciencia y el arte se han convertido en puntos clave de su obra. Destacan las exposiciones de sus obras en el museo Reina Sofía de Madrid, el Museo Brooklyn de Nueva York o el de Arte Contemporáneo de Brasil, entre otros. [M.L.S.]

1972
Pintura sintètica
175 x 151,1 cm

Paisaje Vista de los altos hornos de Bilbao en 1937

Equipo Realidad

València, 1966-1976

Artistes plàstics. Grup artístic fundat el 1966 per Joan Cardells (València, 1948) i Jorge Ballester (València, 1941-2014) i dissolt pels mateixos autors per voluntat pròpia una dècada més tard. Els dos membres de l'Equip Realitat van ser alumnes de la Facultat de Belles Arts de Sant Carles, on els seus interessos polítics comuns els uniren. La implicació política crítica contra el franquisme va ser determinant en la trajectòria artística. La filosofia marxista i la figuració crítica estan presents en les obres, on es desenvolupa un estil pictòric amb un marcat sentit polític i caracteritzat per imatges plasmades directament de la vida quotidiana entrelaçades amb d'altres trets de la història de l'art. Treballant a partir de temàtiques seriades, analitzaren a partir del consumisme, la introducció de la tecnologia a la vida diària de les persones i la consolidació dels mitjans de comunicació de masses la transformació social en la dècada dels seixanta. Amb la transició, els integrants decidiren cancel·lar-ne el projecte. Les seues obres es troben, entre altres llocs, al Museu Reina Sofia i l'IVAM. [M.L.S.]

Valencia, 1966-1976

Artistas plásticos. Grupo artístico fundado en 1966 por Joan Cardells (Valencia, 1948) y Jorge Ballester (Valencia, 1941-2014) y disuelto por sus mismos autores de propia voluntad una década más tarde. Los dos miembros de Equipo Realidad fueron alumnos de la Facultad de Bellas Artes de San Carlos, donde sus intereses políticos comunes les unieron. Su implicación política crítica contra el franquismo fue determinante en su trayectoria artística. La filosofía marxista y la figuración crítica están presentes en sus obras, donde se desarrolla un estilo pictórico con un marcado sentido político y caracterizado por imágenes plasmadas directamente de la vida cotidiana entrelazadas con otras sacadas de la historia del arte. Trabajando a partir de temáticas seriadas, analizaron a partir del consumismo, la introducción de la tecnología a la vida diaria de las personas, el consumismo y la consolidación de los medios de comunicación de masas la transformación social en la década de los sesenta. Con la transición, sus integrantes decidieron cancelar su proyecto. Sus obras se encuentran, entre otros lugares, en el Museo Reina Sofía y el IVAM. [M.L.S.]

1974

Oli sobre llenç
105 x 105 cm

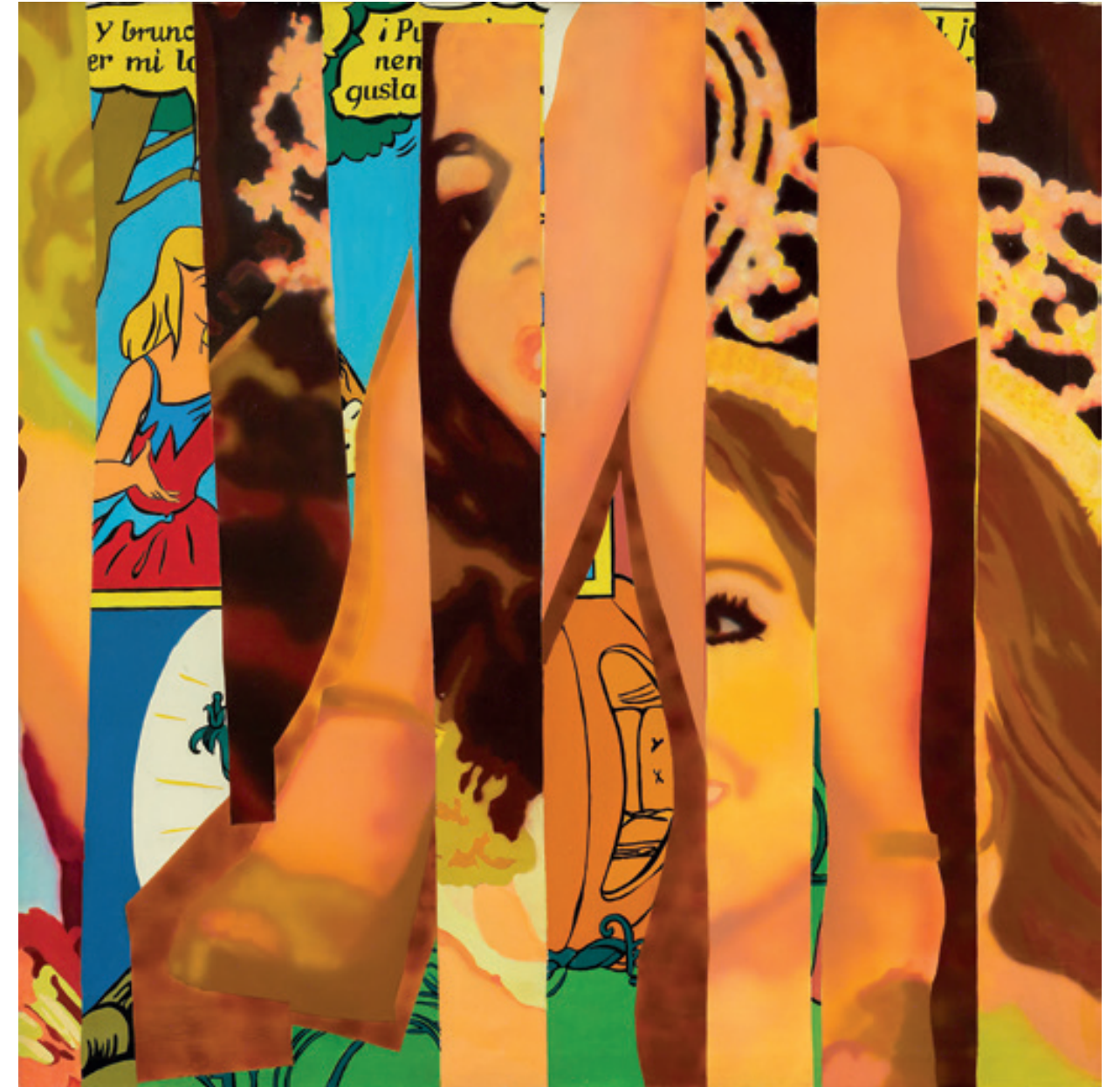
Cenicienta

Ángela García

València, 1947
Pintora, gravadora i dibuixant. Cursa estudis a la Facultat de Belles Arts de Sant Carles, on es doctora, a més de catedràtica de l'Àrea d'Expressió Gràfica Arquitectònica d'aquesta universitat. Obté la beca de la Direcció General de Recerca Científica del Ministeri d'Educació i Ciència. Ha sigut responsable de la revista *EGA*, membre del Comitè Científic d'aquesta i de l'Associació Europea per al Disseny. Inicia el seu treball pictòric a mitjan dècada dels seixanta i es vincula a les referències de l'art pop a través de l'elaboració d'un llenguatge pictòric inspirat en les imatges dels mitjà i la publicitat, que donen lloc a obres que destaquen pel contingut crític i la denúncia social. En les dècades dels setanta i vuitanta, la seua pintura perd la referència objectiva per a centrar-se en una abstracció gestualista i evocadora. Elaborà un llenguatge pictòric centrat en la pròpia trajectòria i en la reutilització de la història de les imatges consagrades del seu repertori iconogràfic. [M.L.S.]

Série "Misses", 1974
Acrílic sobre llenç
135 x 135 cm

Valencia, 1947
Pintora, grabadora y dibujante. Cursa estudios en la Facultad de Bellas Artes de San Carlos, donde se doctora y es Catedrática del Área de Expresión Gráfica Arquitectónica de esta universidad. Obtiene la beca de la Dirección General de Investigación Científica del Ministerio de Educación y Ciencia. Ha sido responsable de la revista *EGA*, miembro del Comité Científico de la misma, y miembro de la Asociación Europea para el Diseño. Inicia su trabajo pictórico a mediados de la década de los 60, vinculándose a las referencias del arte pop a través de la elaboración de un lenguaje pictórico inspirado en las imágenes de los medios de comunicación y la publicidad, dando lugar a obras que destacan por su contenido crítico y su denuncia social. En las décadas de los 70 y 80, su pintura pierde la referencia objetiva para centrarse en una abstracción gestualista y evocadora. Elaboró un lenguaje pictórico centrado en su propia trayectoria y en la reutilización de la historia de las imágenes consagradas de su repertorio iconográfico. [M.L.S.]

Aislamientos 77-2

Anzo (José Antonio Iranzo)

1977
Metall, impressió
100,5 x 100,5 cm

Utiel, 1931-2006

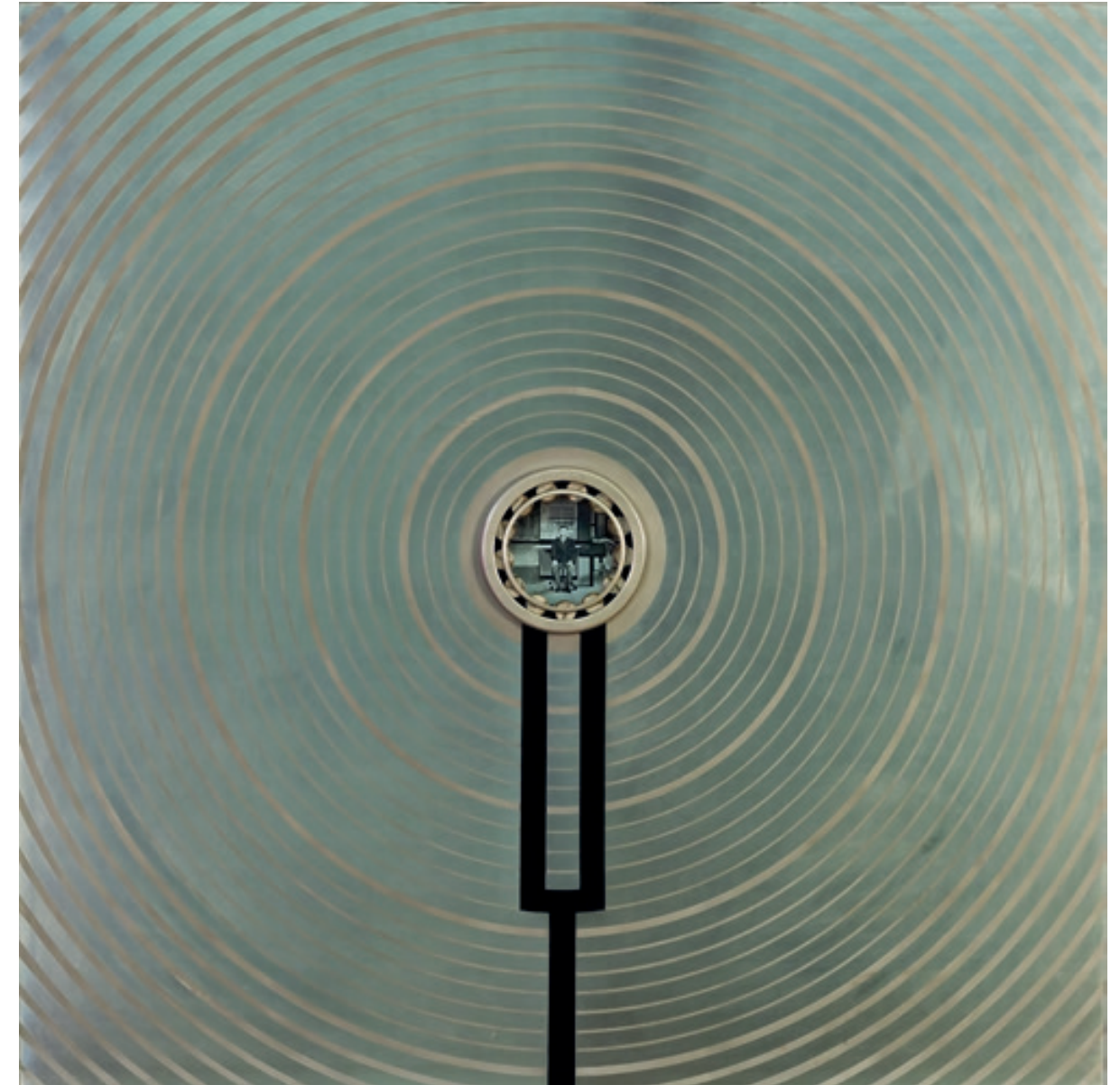
Pintor. Cursa estudis a l'Escola d'Arts i Oficis i després estudia arquitectura a Barcelona. Els inicis pictòrics es desenvolupen en el camp del realisme. A partir de 1967 s'interessa per un tipus de neoobjectivisme on revela l'aïllament de l'home contemporani en una societat tecnificada a l'automatisme i la incomunicació. La solitud, el tancament i l'alienació apareix reflectida en la seua famosa sèrie *Aïllament*.

A mitjan anys seixanta va ser elegit president d'Art Actual, associació creada el 1959 que agrupa un centenar d'artistes valencians. A principi dels noranta torna a sorprendre el públic i la crítica amb una producció informal experimental geomètrica. Les noves maneres manifesten una àmplia experiència posada al servei d'una permanent renovació plàstica, que mostra una singular trajectòria artística, rica en matisos i propostes. [H.L.]

Utiel, 1931-2006

Pintor. Cursa estudios en la Escuela de Artes y Oficios y después estudia Arquitectura en Barcelona. Sus inicios pictóricos se desarrollan en el campo del realismo. A partir de 1967 se interesa un tipo de neo-objetivismo donde revela el aislamiento del hombre contemporáneo en una sociedad tecnificada al automatismo y la incomunicación. La soledad, el encierro y la alienación aparece reflejada en su famosa serie *Aislamiento*.

A mediados de los años 60 fue elegido presidente de Arte Actual, asociación creada en 1959 que agrupa a un centenar de artistas valencianos. A principios de los 90 vuelve a sorprender al público y a la crítica con una producción informal experimental geométrica. Sus nuevos modos manifiestan una amplia experiencia puesta al servicio de una permanente renovación plástica, la cual muestra una singular trayectoria artística, rica en matices y propuestas. [H.L.]

Màscara

—
Enric Alfons

Cullera, 1949-2016

Pintor. Professor de dibuix a l'Escola de Belles Arts de València. A més del seu compromís amb la situació política dels anys seixanta, combinà el treball amb viatges que realitzava. La seua inquietud pel Mediterrani li va permetre interessar-se per la diversitat cultural de la regió, com és el món àrab, l'exotisme de les formes primitives i la preocupació per les migracions, fet que caracteritzarà la temàtica personal de la seua obra.

Al llarg de tota la carrera explorà la pintura a través de diferents materials, des de paper, amb olis de grandària mitjana i petita, fins a fusta, per a recollir-hi els sentiments que sorgien a partir de tot el que veia. Exposà internacionalment en galeries de Nova York, Londres o París, així com als museus més destacats d'Espanya. [L.P.B.]

Cullera, 1949-2016

Pintor. Profesor de dibujo en la escuela de Bellas Artes de Valencia. Además de su compromiso con la situación política de los años 60, combinó su trabajo con viajes que realizaba. Fue su inquietud por el mediterráneo lo que le permitió interesarse por la diversidad cultural de la zona como es el mundo árabe, lo exótico de las formas primitivas y su preocupación por las migraciones, lo que caracterizará la temática personal de su obra.

A lo largo de su carrera exploró la pintura a través de diferentes materiales, desde papel, con óleos de tamaño mediano y pequeño, hasta madera, recogiendo en sus trabajos los sentimientos que surgían a partir de todo aquello que veía. Expuso internacionalmente en galerías de Nueva York, Londres o París, así como en los museos más destacados de España. [L.P.B.]

1984

Oli sobre llenç
202 x 161,5 cm

Autorretrato con cesta (el pez blanco)

—
José Morea

Xiva (València), 1951

Pintor. És un dels artistes més importants del panorama artístic valencià, figura clau en la renovació del llenguatge pictòric en l'últim terç del segle passat. En la democràcia dels anys vuitanta va generar una primera obra més plana i estrident; més tard, quan residia a Itàlia, va adquirir un estil més conceptual i reflexiu. Amplià els estudis amb beques del Ministeri de Cultura per a Artistes Joves (1980), de la Casa de Velázquez, de l'Ajuntament de València (1981) i del Ministeri de Cultura per a la formació de professionals en arts i indústries culturals (1984). Realitzà les primeres exposicions individuals a mitjan dècada dels setanta, les seues obres s'han exposat en museus i galeries de tot el món i en diferents països, com ara Espanya, Portugal, Itàlia, Xile, l'Uruguai, l'Argentina i el Brasil.

Les obres de José Morea formen part dels fons de les pinacoteques més importants de la Comunitat Valenciana (Museu de Belles Arts de València; IVAM; Museu de Vilafamés; Fundació Bancaixa; Fundació Martínez Guerricabeitia), d'Espanya (Museu Nacional - Centre d'Art Reina Sofia; Museu Espanyol d'Art Contemporani; MACBA) i de l'estranger (Museu d'Art Contemporani de Recife; Museu d'Art Contemporani de Bagheria; Museu Salvador Allende). [L.P.B]

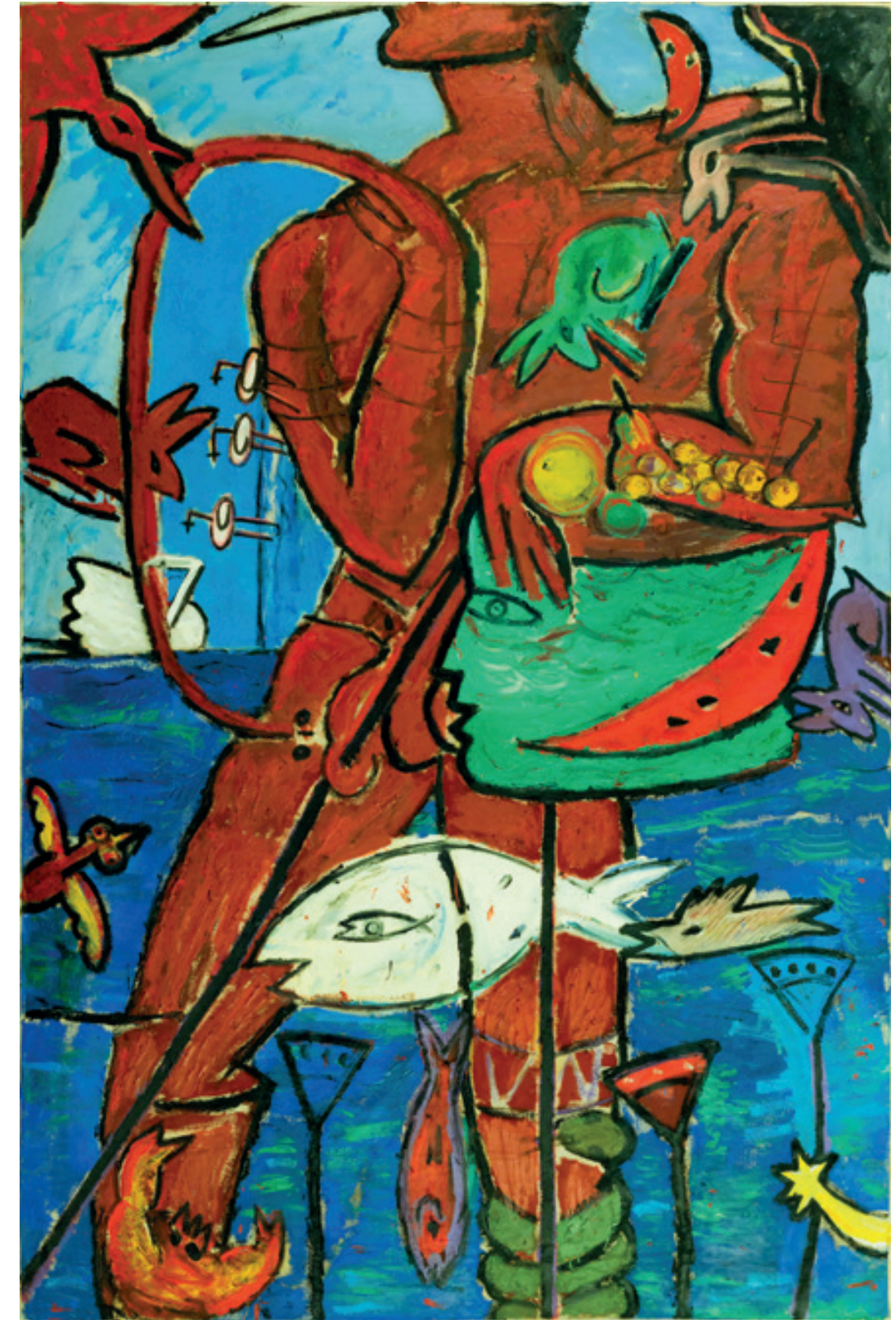
Chiva (Valencia), 1951

Pintor. Es uno de los artistas más importantes del panorama artístico valenciano, figura clave en la renovación del lenguaje pictórico en el último tercio del pasado siglo. En la democracia de los años 80, generó una primera obra más plana y estridente, más tarde, residiendo en Italia adquirió un estilo más conceptual y reflexivo. Amplió sus estudios con becas del Ministerio de Cultura para Artistas Jóvenes (1980), de la Casa de Velázquez del Ayuntamiento de València (1981) y del Ministerio de Cultura para la formación de profesionales en Artes e Industrias culturales (1984). Realizó sus primeras exposiciones individuales a mediados de la década de los 70, y sus obras han sido expuestas en museos y galerías de todo el mundo, en países como España, Portugal, Italia y Chile, Uruguay, Argentina y Brasil.

Las obras de José Morea forman parte de los fondos de las pinacotecas más importantes de la Comunitat Valenciana (Museo de Bellas Artes de València; IVAM; Museo de Vilafamés; Fundación Bancaja; Fundación Martínez Guerricabeitia), de España (Museo Nacional - Centro de Arte Reina Sofía; Museo Español de Arte Contemporáneo; MACBA) y del extranjero (Museo de Arte Contemporáneo de Recife; Museo de Arte Contemporáneo de Bagheria; Museo Salvador Allende). [L.P.B]

1984

Oli sobre llenç
196 x 130 cm

S/T

—

José Sanleón

Catarroja (València), 1953

Pintor. Un altre dels artistes que durant els anys vuitanta va contribuir a la renovació del panorama creatiu espanyol. Treballa com a docent a la Facultat de Sant Carles de València, on estudià Belles Arts. Les primeres peces tendeixen a l'abstracció i a la pintura conceptual. Més tard, amb una temàtica figurativa, la pintura adquireix presència matèrica, en què ressalten les textures d'objectes quotidians per a descontextualitzar el material amb un gest expressionista i reinterpreta el paisatge de la ciutat i la simbologia del laberint.

Ha realitzat exposicions individuals, sobretot en la dècada dels vuitanta, en galeries com la del Palau i en la Val i 30, totes dues de València, o les de la Galleria De Crescenzo a Roma i a la *Forum* a Zuric. I de col·lectives, com a rellevant la de *30 artistes valencians*, organitzada per l'Ajuntament de València el 1981. [L.P.B]

Catarroja (Valencia), 1953

Pintor. Otro de los artistas que durante los años 80 contribuyó a la renovación del panorama creativo español. Trabaja como docente en la Facultad de San Carlos de Valencia, donde estudió Bellas Artes. Sus primeras piezas tienden a la abstracción y a la pintura conceptual. Más tarde, con una temática figurativa la pintura adquiere presencia matérica, resaltando las texturas de objetos cotidianos para descontextualizar el material con un gesto expresionista, reinterpretando el paisaje de la ciudad y la simbología del laberinto.

Ha realizado exposiciones individuales, sobre todo en la década de los ochenta, en galerías como la del Palau y en la Val i 30, ambas de Valencia, o las de la Galleria De Crescenzo en Roma y en *Forum* en Zurich. Y colectivas, como relevante la de *30 artistes valencians*, organizada por el Ayuntamiento de Valencia en 1981. [L.P.B]

1987

Acrílic sobre llenç
151 x 101 cm

Plegado

Ángeles Marco

València, 1947-2008

Escultora. Va obtenir el doctorat el 1987 per la Universitat Politècnica de València, on exerceix de docent. L'any 1966 es va llicenciar en Belles Arts a la Facultat de Sant Carles de València. Amb referències del minimalisme, constructivisme i l'art conceptual, la seua obra es caracteritza per l'ús del ferro com a material principal, encara que també va experimentar amb el cautxú, el vidre i la cera. En la seua trajectòria artística ha deixat un important llegat, que representa un paper important tant en l'escena valenciana com en l'àmbit nacional i internacional de l'escultura contemporània. En els anys noranta realitza les exposicions més importants, ja que participa amb mostres individuals a ARCO (Fira Internacional d'Art Contemporani), Centre del Carme, Museu d'Art Contemporani de Madrid i la galeria Leonarte de València.

Va suposar un canvi en la manera d'entendre l'escultura a Espanya a la fi del s. XX i va deixar gran part de la seua producció en institucions, com ara les diputacions de València i Alacant, la Caixa d'Estalvis de València, el Museu d'Art Contemporani de Madrid, l'IVAM, el Museu de Belles Arts de Màlaga, la Universitat Literària i la Universitat Politècnica de València. [L.P.B]

Valencia, 1947-2008

Escultora. Obtuvo el doctorado en 1987 por la Universidad Politécnica de Valencia, donde ejerce como docente. En 1966 se licenció en Bellas Artes en la Facultad de San Carlos de Valencia. Con referencias del minimalismo, constructivismo y el arte conceptual, su obra se caracteriza por el uso del hierro como material principal, aunque también experimentó con el caucho, el cristal y la cera. En su trayectoria artística ha dejado un importante legado representando un papel importante tanto en la escena valenciana como en el ámbito nacional e internacional de la escultura contemporánea. Será en los años 90 cuando realice sus exposiciones más importantes, participando con exposiciones individuales en Arco (Feria Internacional de Arte Contemporáneo), el Centro del Carmen, el museo de Arte Contemporáneo de Madrid y en la galería Leonarte de Valencia.

Supuso un cambio en la manera de entender la escultura en España a finales del s. XX, dejando gran parte de su producción en instituciones como la Diputación de Valencia y Alicante, la Caja de Ahorros de Valencia, el Museo de arte contemporáneo de Madrid, el IVAM, el Museo de Bellas Artes de Málaga, la Universidad Literaria y la Universidad Politécnica de Valencia. [L.P.B]

1987-89

Ferro, fotocòpia, cartó i vidre
64,2 x 48,2 x 10,1 cm

Botellers

Mau Monleón

1990
Ferro, metacrilat, fotocòpia i bombeta
68 x 130 cm

València, 1965
Artista interdisciplinari. Generalment treballa escultura, fotografia, vídeo i instal·lació. Tracta qüestions de gènere, migració, art públic, vídeo i activisme. Ha participat en diverses fires d'art com són ARCO (Madrid), Art Basel (Basilea, Suïssa) i Art a l'Hotel (València). Des de 1994 treballa amb la Galeria Tomás March de València i és doctora en Belles Arts i professora titular al Departament d'Escultura de la Facultat de Belles Arts de Sant Carles. Ha guanyat el Premi Alfons Roig i ha impartit diverses conferències tant nacionals com internacionals. D'altra banda, ha codirigit el *Congrés Internacional Dona, Art i Tecnologia en la Nova Esfera Pública* (2010) i dirigeix la plataforma *Art Contra Violència de Gènere*. Ha realitzat exposicions a Alemanya, Hongria, Dinamarca, Espanya, França i Nova York. [P.S.G.]

Valencia, 1965
Artista interdisciplinar. Generalmente trabaja la escultura, fotografía, video e instalación. Trata cuestiones de género, migración, arte público, vídeo y activismo. Ha participado en varias ferias de arte como ARCO (Madrid), Art Basel (Basilea, Suiza) y Art a l'Hotel (Valencia). Desde 1994 trabaja con la galería Tomás March de Valencia y es doctora en Bellas Artes y profesora titular en el Departamento de Escultura de la Facultad de Bellas Artes de San Carlos. Ha ganado el Premio Alfons Roig y ha impartido varias conferencias tanto nacionales como internacionales. Por otra parte, ha codirigido el *Congreso Internacional Mujer, Arte y Tecnología en la Nueva Esfera Pública* (2010) y dirige la plataforma *Arte Contra Violencia de Género*. Ha realizado exposiciones en Alemania, Hungría, Dinamarca, España, Francia y Nueva York. [P.S.G.]

Europa

Joël Mestre

Castelló de la Plana, 1966
Pintor. Doctor en Belles Arts per la Universitat Politècnica de València. Desenvolupa gran part de la seua pintura en els anys noranta, dècada en què se centrà en una figuració de cort surrealista i amb un contingut crític amb els mitjans de comunicació, la història de l'art i la cultura dels mèdia. En la mostra *El moll de Llevant* (1994) va donar a conèixer la seua obra a un públic més ampli, i va ser catalogada com "pintura metafísica valenciana", inspirada en la pintura metafísica italiana. En les seues obres destaca l'ús de colors àcids i estructures geomètriques i arquitectòniques que donen lloc a una aparença surrealista.

Mestre ha estat guardonat amb reconeixements com ara la Menció Honorífica. Generació 2001 de Cajamadrid o la Beca Alfons Roig per a Artistes Plàstics de la Diputació de València. A més, podem trobar obres seues en les col·leccions de l'IVAM, DKV Assegurances, Club Diario Levante o la Col·lecció BBVA. [P.S.G.]

Castellón de la Plana, 1966
Pintor. Doctor en Bellas Artes por la Universidad Politécnica de Valencia. Desarrolla gran parte de su pintura en los años 90, década en la que se centró en una figuración de corte surrealista y con un contenido crítico con los medios de comunicación, la historia del arte y la cultura de los medios de masas. En la muestra *El muelle de Levante* (1994) dio a conocer su obra a un público más amplio, y fue catalogada como "pintura metafísica valenciana", inspirada en la pintura metafísica italiana. En sus obras destaca el uso de colores ácidos y estructuras geométricas y arquitectónicas que dan lugar a una apariencia surrealista.

Mestre ha sido galardonado con reconocimientos como la Menció Honorífica. Generación 2001 de Caja Madrid o la Beca Alfons Roig para Artistas Plásticos de la Diputación Provincial de Valencia. Además, podemos encontrar sus obras en las colecciones del IVAM, DKV Seguros, Club Diario Levante o la Colección BBVA. [P.S.G.]

1994
Pigment i làtex sobre tela
198,5 x 153,2 cm

Durmiente

Pepe Romero

1994
Ferro i ciment
36 x 19,8 x 27,2 cm

València, 1952

Escultor, il·lustrador i cartellista. Obté la Beca Alfons Roig de la Diputació de València i la de la Conselleria d'Educació i Cultura, fet que el porta a ampliar-ne estudis a Nova York. Tot i que se centra en la disciplina escultòrica, la compagina amb la realització de dibuixos, il·lustracions i cartells. En els anys vuitanta inicia l'activitat artística amb unes escultures de ferro que formen siluetes. Més tard, aquesta al·lusió als cossos es transforma amb la manipulació dels buits en les peces, de manera que s'assemblen a formes sexuals. En la seua obra es mostra una subversió de la peça escultòrica per a donar lloc a la poetització, ja que fa ús de peces amagades que a penes es veuen.

Exposa individualment a la Galeria Charpa de Gandia (1983) i la Galeria Charpa de València (1986), entre d'altres. Participa en exposicions col·lectives com ara al Cercle de Belles Arts de València (1984), Galeria Temple de València (1984), Galeria Amadís de Madrid o al Palau de Sástago de Saragossa (1988). [P.S.G.]

Valencia, 1952

Escultor, ilustrador y cartelista. Obtiene la Beca Alfons Roig de la Diputación de Valencia y la de la Conselleria de Educación y Cultura, la cual cosa lo lleva a ampliar sus estudios en Nueva York. Aunque se centra en la disciplina escultórica, la compagina con la realización de dibujos, ilustraciones y carteles. En los años 80 inicia su actividad artística con unas esculturas de hierro que forman siluetas. Más tarde, esta alusión a los cuerpos se transforma con la manipulación de los huecos en sus piezas, de manera que se asemejan a formas sexuales. En su obra, se muestra una subversión de la pieza escultórica para dar lugar a la poetización, haciendo uso de piezas escondidas que a penas se ven.

Expone individualmente en la Galería Charpa de Gandía (1983) y la Galería Charpa de Valencia (1986), entre otras. Participa en exposiciones colectivas como en el Círculo de Bellas Artes de Valencia (1984), la Galería Temple de Valencia (1984), Galería Amadís de Madrid o en el Palacio de Sástago de Zaragoza (1988). [P.S.G.]

Fruto

Inmaculada Abarca

1998
Bronze
23,5 x 40 x 43 cm

Xàtiva, 1961
Escultora. Utilitza materials com ara la pedra o la fusta en les obres, objectes que, per a l'artista, enclouen vida. Tenen com a resultat intervencions en què organitza el caos en formes que marquen una relació entre el tot i les seues parts per a tractar temes com són l'amor, la parella o l'amistat i l'empremta que aquests deixen en nosaltres. Convida l'espectador a reordenar els elements d'algunes de les seues escultures per a donar pas a l'autoconeixement.

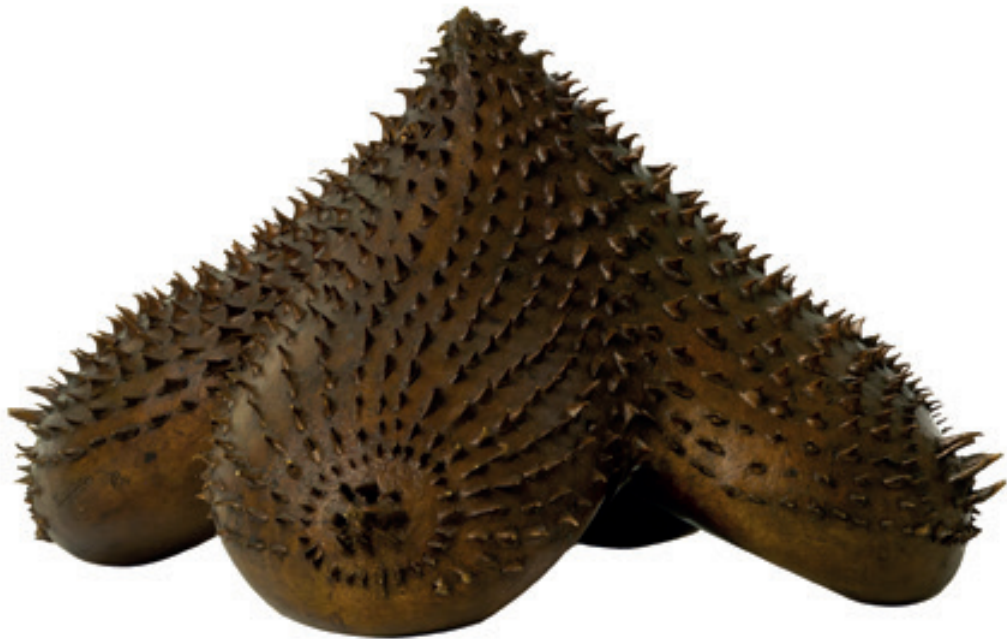
Han exposat obres seues en diferents parts de Mèxic, Espanya, els Estats Units i Puerto Rico. A més, algunes d'aquestes formen part de col·leccions públiques i privades a Espanya, Mèxic i els Estats Units.

Exposa per primera vegada en solitari a Mèxic (1994) i obté reconeixements a la seua obra amb guardons com són el Premi Especial del Jurat en la V Mostra de l'Art i la Creativitat de Benetússer (València) o el III Premi del Concurs V Centenari de la Trobada entre dos Mons (Madrid). [P.S.G.]

Xàtiva, 1961
Escultora. Utiliza materiales como la piedra o la madera en sus obras, objetos que, para la artista, encierran vida. Tienen como resultado intervenciones en las que organiza el caos en formas que marcan una relación entre el todo y sus partes para tratar temas como el amor, la pareja o la amistad, y la impronta que éstos dejan en nosotros. Invita al espectador a reordenar los elementos de algunas de sus esculturas para dar paso al autoconocimiento.

Sus obras han sido expuestas en distintas partes de todo México, España, Estados Unidos y Puerto Rico. Además, algunas de ellas forman parte de colecciones públicas y privadas en España, México y Estados Unidos.

Expone por primera vez en solitario en México (1994) y obtiene reconocimientos a su obra con premios como el Premio Especial del Jurado en la V Muestra del Arte y la Creatividad de Benetússer (Valencia), o el III Premio Concurso V Centenario del Encuentro entre dos Mundos (Madrid). [P.S.G.]

Babau

— Carlos Domingo

San Agustín (Terol), 1969

Escultor i pintor. Docent al Departament de Pintura de la Facultat de Belles Arts de Sant Carles. Amb múltiples exposicions tant en l'àmbit nacional com internacional, el seu treball ha estat reconegut amb el Premi Senyera de Pintura (2003), la Beca para Artistas Turolenses de la Diputació de Terol (2003-2005), la Beca de Creació Alfons Roig (2005) o el Premi Nacional d'Edició del Ministeri de Cultura (2012). Podem trobar obres seues en col·leccions com per exemple la CAM d'Art Contemporani, Fundació Chirivella Soriano o al Museu de Terol.

En les seues obres empra diverses disciplines: escultura en petit i mitjà format, pintura i dibuix. És en la pintura i en el dibuix on explora la relació entre contrastos i oposats, per exemple, a través de la connexió entre éssers humans i natura. [B.P.B.]

San Agustín (Teruel), 1969

Escultor y pintor. Docente en el Departamento de Pintura de la Facultad de Bellas Artes de San Carlos. Con múltiples exposiciones tanto a nivel nacional como internacional, su trabajo ha sido premiado con el Premio Senyera de Pintura (2003), la Beca para Artistas Turolenses de la Diputación de Teruel (2003-2005), la Beca de Creación Alfons Roig (2005) o el Premio Nacional de Edición del Ministerio de Cultura (2012). Podemos encontrar sus obras en colecciones como las de de CAM de Arte Contemporáneo, Fundación Chirivella Soriano o el Museo de Teruel.

En sus obras, emplea diversas disciplinas: escultura en pequeño y medio formato, pintura y dibujo. Es en la pintura y en el dibujo donde explora la relación entre contrastes y opuestos, por ejemplo, a través de la conexión entre seres humanos y la naturaleza. [B.P.B.]

2004
Oli sobre llenç
190 x 135 cm

S/T

—

Javier Garcerá

Port de Sagunt (València), 1967

Pintor. Doctor en Belles Arts per la Universitat Complutense de Madrid. Les seues obres estan dotades d'una profunditat que guanya protagonisme sobre suports com poden ser teles emulsionades amb imatges fotogràfiques, sobre les quals afegeix grafit, oli o acrílic. Construeix les obres sense l'ús de plantilles i es basa en tècniques de processament digital-matemàtic, que dona lloc a un procés de creació més pausat, fet que dota les obres de serenitat.

Ha exposat individualment i col·lectivament tant a Espanya com a l'estranger, en països com ara Itàlia, el Marroc, el Brasil o el Japó. La seua obra ha estat reconeguda amb premis com són el Certamen d'Arts Plàstiques d'Alacant (1988), Premi Bancaixa de Pintura (2001) o el Premi del Senat de Pintura (2003) i trobem les seues obres en col·leccions com ara les del Museu d'Art Paolo Pini de Milà, la Fundació CAM, l'Acadèmia de Roma, Casa Velázquez o la Diputació de València. [B.P.B.]

Puerto de Sagunto (Valencia), 1967

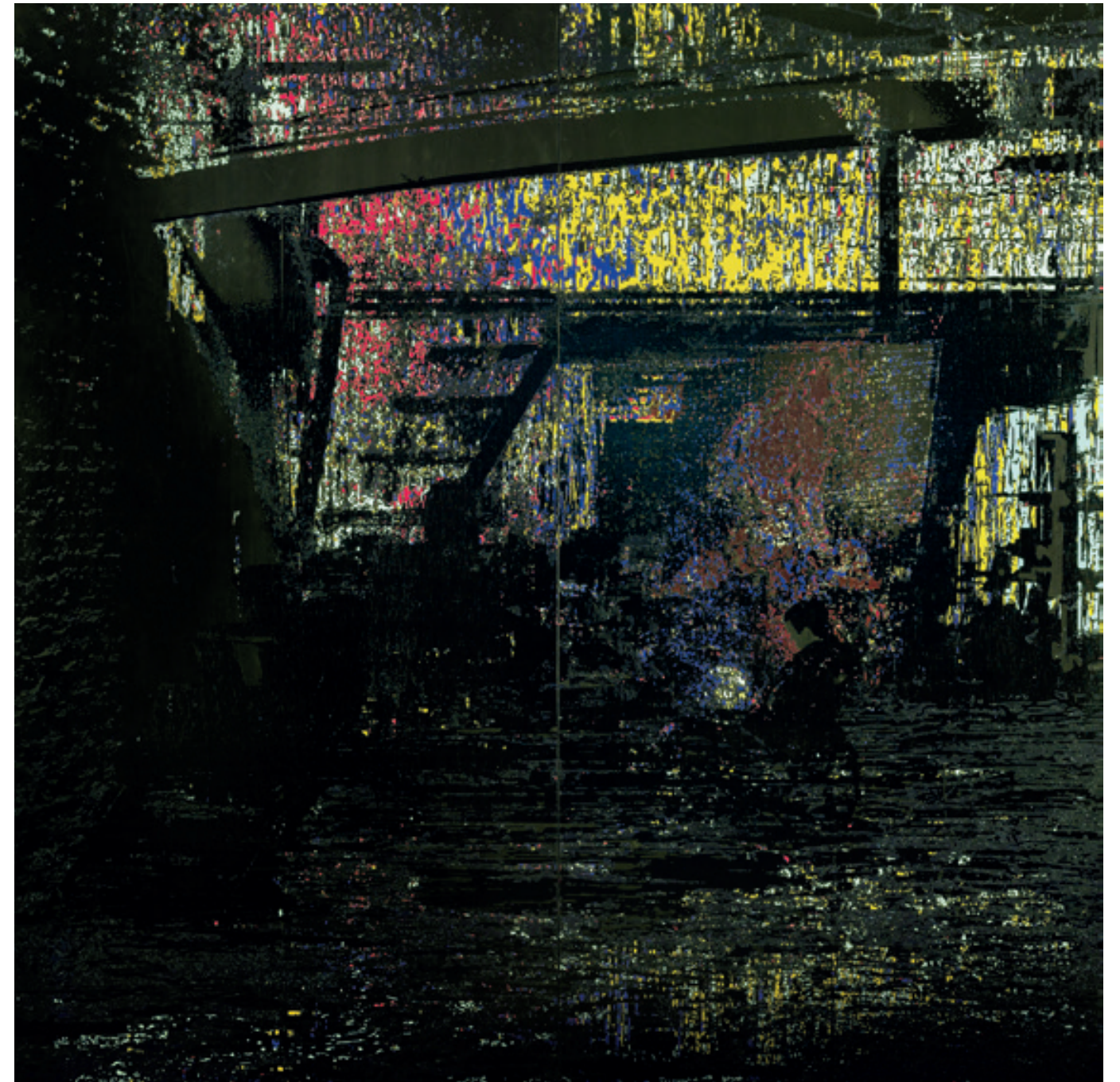
Pintor. Doctor en Bellas Artes por la Universidad Complutense de Madrid. Sus obras están dotadas de una profundidad que gana protagonismo sobre soportes como telas emulsionadas con imágenes fotográficas, sobre las que añade grafito, óleo o acrílico. Construye sus obras sin el uso de plantillas y se basa en técnicas de procesamiento digital-matemático, dando lugar a un proceso de creación más pausado, el cual dota a sus obras de serenidad.

Ha expuesto individual y colectivamente tanto en España como en el extranjero, en países como Italia, Marruecos, Brasil o Japón. Su obra ha sido reconocida con premios como en el Certamen de Artes Plásticas de Alicante (1988), Premio Bancaixa de Pintura (2001) o el Premio del Senado de Pintura (2003) y encontramos sus obras en colecciones como las del Museo Paolo Pini de Milán, la Fundación CAM, la Academia de Roma, Casa Velázquez o la Diputación de Valencia. [B.P.B.]

Sèrie "El Rey de la Casa", 2006

Acrílic sobre taula

200 x 200 cm

Metate

Irma Ortega

Ciutat de Mèxic, 1969

Escultora. Doctora en Belles Arts *Cum Laude* per la Facultat de Belles Arts de la Universitat Politècnica de València (2004). A la seua ciutat natal, després de llicenciar-se en arts visuals (1988-1992), es dedicà a desenvolupar sèries d'escultures en pedra en espais públics. També es va ocupar a la docència a Mèxic, especialment en tallers impartits per la Universitat Nacional Autònoma de Mèxic.

Per la seua trajectòria artística obté diversos reconeixements i la premien en la XVII i XVIII Trobada Nacional d'Art Jove (1997 i 1998. Aguascalientes, Mèxic) i en la VIII Biennal d'Escultura de Mislata (València). La seua primera exposició individual va tenir lloc el 1998, amb *Poesia de la quotidianitat*, a la Galeria Luis Nishizawa (Ciutat de Mèxic). Participa amb més freqüència en exposicions col·lectives com ara *Trama y Urdimbre, del juego al arte* (1991, Ciutat de Mèxic), Festival Internacional de Tardor (1994, Ciutat de Mèxic) o Estampa - Fira d'Art Contemporani (2017, Madrid). [B.P.B.]

México D.F., 1969

Escultora. Doctora en Bellas Artes *Cum Laude* por la Facultad de Bellas Artes de la Universidad Politécnica de Valencia (2004). En su ciudad natal, tras licenciarse en Artes Visuales (1988-1992), se dedicó a desarrollar series de esculturas en piedra en espacios públicos. Se dedicó también a la docencia en México, especialmente en talleres impartidos por la Universidad Nacional Autónoma de México.

Por su trayectoria artística obtiene varios reconocimientos, siendo premiada en el XVII y XVIII Encuentro Nacional de Arte Joven (1997 y 1998. Aguascalientes, México) y en la VIII Bienal de Escultura de Mislata (Valencia). Su primera exposición individual tuvo lugar en 1998, con *Poesía de lo Cotidiano*, en la Galería Luis Nishizawa (México D.F.). Participa con mayor frecuencia en exposiciones colectivas como *Trama y Urdimbre del Juego al Arte* (1991, México D.F.), Festival Internacional de Otoño (1994, México D.F.), o Estampa - Feria de Arte Contemporáneo (2017, Madrid). [B.P.B.]

2006

Talla en fusta
87 x 27 x 6 cm

Narciso V

Rosana Antolí

Alcoi, 1981

Artista plàstica i visual. Viu i treballa a Londres. Llicenciada en Belles Arts per la Universitat Politècnica de València (2005). Màster en Performance i Escultura pel Royal College of Art de Londres (2015). La seua pràctica artística es basa en l'estudi de les interseccions entre art, política i vida quotidiana i dels nexes entre coreografia i política, i tracta de traure a la llum aquestes claus ocultes que orquestran el nostre dia a dia amb la finalitat de qüestionar les conductes, actes i moviments que ens imposen subtilment. El caràcter utòpic és central a la seua pràctica i, consegüentment, el fracàs de les accions involucrades.

Premiada entre altres amb Generacions 2017 (Espanya. 2016), Royal British Society of Sculptors Bursary Award (Londres, 2015), Gasworks International Fellowship (UK-Colòmbia, 2015), BBVA Ayudas Vídeo Art (Espanya, 2015), International Emerging Artist Award (Dubai, 2014) o Pilar Juncosa and Sotheby's Grant (Espanya, 2012). Ha exposat nacionalment i internacionalment: Josée Bienvenu Gallery (Nova York, EUA. 2016), Herbert Read Gallery – UCA (Canterbury, Regne Unit, 2015), Museu ABC (Madrid, Espanya. 2015), Ryder Projects (Londres, Regne Unit, 2015), Pierogi Gallery (Nova York, USA. 2015), MUA Museu (Alacant, Espanya. 2015), Museu de Delft (Països Baixos, 2014), Museu DA2 (Salamanca, Espanya. 2014), Museu Casal Sollerich (Palma, Espanya, 2013) o Museu CA2M (Móstoles, Espanya, 2012). [H.L.]

Alcoi, 1981

Artista plàstica y visual. Vive y trabaja en Londres. Licenciada en Bellas Artes por la Universidad Politécnica de Valencia (2005). Máster en Performance y Escultura por el Royal College of Art of London (2015). Su práctica artística se basa en el estudio de las intersecciones entre arte, política y vida cotidiana y de los nexos entre coreografía y política, tratando de sacar a la luz esas claves ocultas que orquestran nuestro día a día con el fin de cuestionar las conductas, actos y movimientos que nos son sutilmente impuestos. El carácter utópico es central a su práctica, y consecuentemente el fracaso de las acciones involucradas.

Premiada entre otros con Generaciones 2017 (España. 2016), Royal British Society of Sculptors Bursary Award (London, 2015), Gasworks International Fellowship (UK-Colombia, 2015), BBVA Ayudas Video Arte (España.2015), International Emerging Artist Award (Dubai, 2014) o Pilar Juncosa and Sotheby's Grant (España,2012). Ha expuesto nacionalmente e internacionalmente: Josée Bienvenu Gallery (New York, USA. 2016), Herbert Read Gallery – UCA (Canterbury, UK. 2015), Museo ABC (Madrid, España. 2015), Ryder Projects (Londres, UK: 2015), Pieroggi Gallery (New York, USA. 2015), MUA Museum (Alicante, Spain. 2015), Delf Museum (Netherlands, 2014), Museo DA2 (Salamanca, España. 2014), Museo Casal Sollerich (Palma, Spain, 2013) o Museo CA2M (España, 2012). [H.L.]

Sèrie “Soy joven, me aburro”, 2010

Tinta sobre paper

42 x 42 cm

Agujero de Gusano

Nelo Vinuesa

2006
Acrílic sobre llenç
160 x 130 cm

Catarroja (València), 1980
Artista plàstic. Crea pintures i vídeo-pintures en què explora les possibilitats de la imatge en moviment mitjançant la pràctica pictòrica. La seua obra és reconeguda amb premis com per exemple en la 1a Biennial de Pintura Mª Isabel Comenge (2018) o la Beca CAM Arts Plàstiques de Londres. Ha participat en desenes d'exposicions col·lectives, a més d'exposar individualment. Participa en fires com són Arte Santander (2014) i podem trobar les seues obres en col·leccions com ara DKV Assegurances. A més, és representat per galeries com per exemple Aural, Espai Tactel, Galeria Ybakatu.

El seu procés creatiu està marcat per la varietat d'inspiracions estètiques, com ara la pintura clàssica, les miniatures medievals, els manuscrits il·luminats, els videojocs, la ciència-ficció o l'arquitectura. Fa un estudi del color en què contempla el simbolisme que enclou. [B.P.B.]

Catarroja (Valencia), 1980
Artista plástico. Crea pinturas y vídeo-pinturas en las que explora las posibilidades de la imagen en movimiento mediante la práctica pictórica. Su obra es reconocida con premios como el de la 1ª Bienal de Pintura Mª Isabel Comenge (2018) o la Beca Cam Artes Plásticas de Londres. Ha participado en decenas de exposiciones colectivas, además de exhibir individualmente. Participa en ferias como Arte Santander (2014) y podemos encontrar sus obras en colecciones como la de DKV Seguros. Además, es representado por galerías como Aural, Espai Tactel, Galería Ybakatu.

Su proceso creativo está marcado por la variedad de inspiraciones estéticas, como la pintura clásica, las miniaturas medievales, los manuscritos iluminados, los videojuegos, la ciencia ficción o la arquitectura. Hace un estudio del color en el que contempla el simbolismo que encierra. [B.P.B.]

Dos mundos paralelos

—
Deva Sand

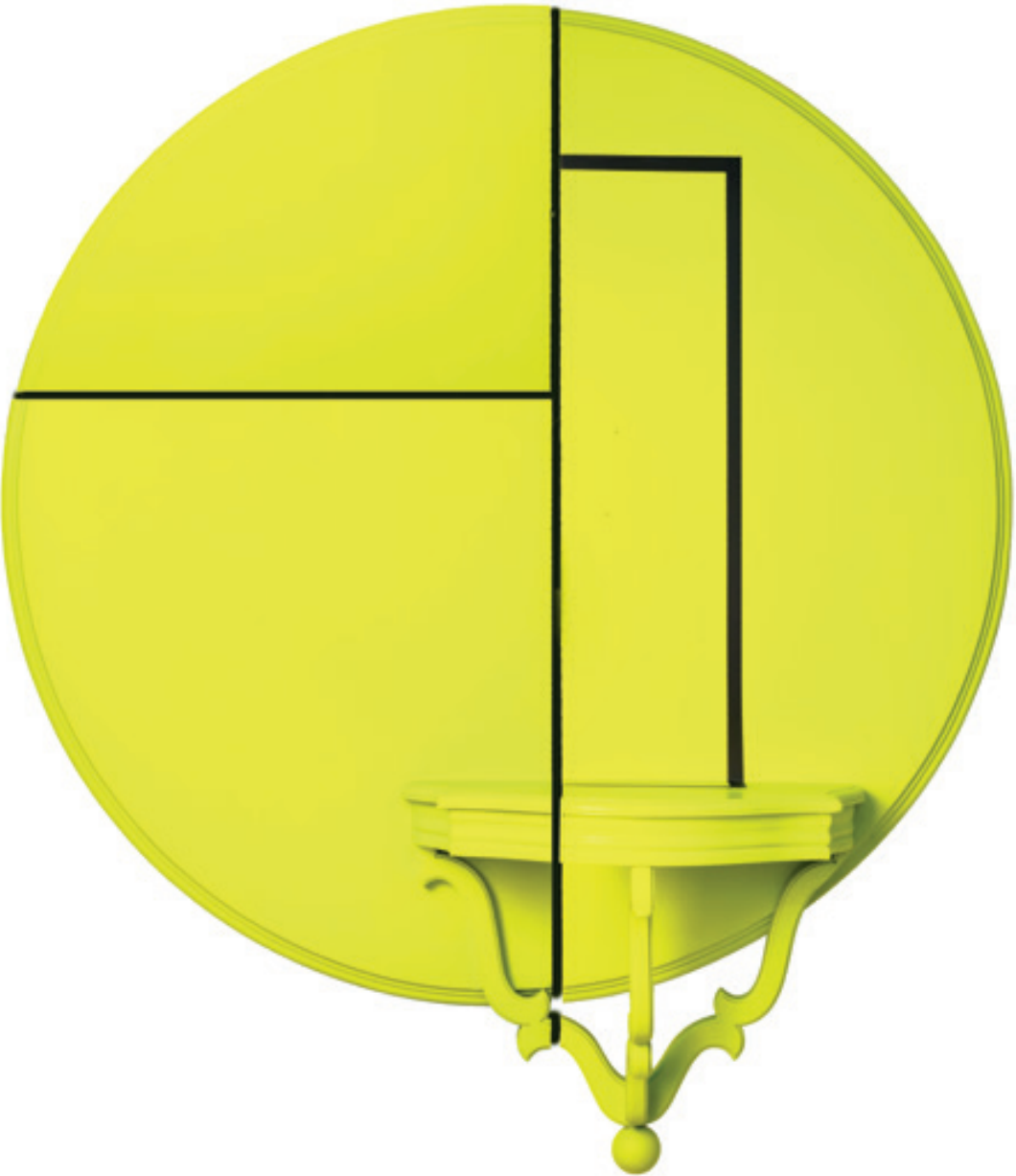
2010
Fusta lacada
167 x 65,5 cm – 94,4 x 76 cm – 55,2 x 75,5 cm

Estrasburg, 1968
Escultora. Formada a la Facultat de Belles Arts d'Estrasburg (1986-1990) i la Facultat de Belles Arts de Sant Carles (1990-1994), en què s'especialitza en escultura en totes dues. Empra per a les escultures materials reciclats o presos d'altres espais, com és l'entorn domèstic, i dona lloc a obres de caràcter fragmentat, en què els materials resulten en composicions que tracten d'apel·lar al subconscient. Així, algunes de les seues exposicions consisteixen en llenços sense marcs, que no són sinó mostres de tapisseria retocada, ampliades i millorades per la mà de l'artista.

Exposa individualment i per primera vegada el 1998 amb *Atta Cephalota* (Galeria Verena Hofer, Barcelona). Participa en nombroses exposicions col·lectives per tot el món i premien la seua obra en certàmens com ara la IV Convocatòria Final de Segle (2000, València) o el Concurs Internacional d'Escultures per al Parque de Levante (2012). Trobem obres seues en institucions com per exemple la col·lecció d'Art Vossloh o el Fons d'Art de la Fundació Cañada Blanch. [B.P.B.]

Estrasburgo, 1968
Escultora. Formada en la Facultad de Bellas Artes de Estrasburgo (1986-1990) en la Facultad de Bellas Artes de San Carlos (1990-1994), especializándose en escultura en ambas. Emplea para sus esculturas materiales reciclados o tomados de otros espacios, como el entorno doméstico, dando lugar a obras de carácter fragmentado, en las cuales los materiales resultan en composiciones que tratan de apelar al subconsciente. Así, algunas de sus exposiciones consisten en lienzos sin marcos, que no son sino muestras de tapicería retocada, ampliadas y mejoradas por la mano de la artista.

Expone individualmente y por primera vez en 1998 con *Atta Cephalota* (Galería Verena Hoffer, Barcelona). Participa en numerosas exposiciones colectivas por todo el mundo y su obra es premiada en certámenes como la IV Convocatoria Fin de Siglo (2000, Valencia), o el Concurso Internacional de esculturas para el Parque de Levante (2012). Sus obras se encuentran en instituciones como la colección de Arte Vossloh o el Fondo de Arte de la Fundación Cañada Blanch. [B.P.B.]

Atravieso con espinas de Maguey

Evarist Navarro

Castelló de Rugat (València), 1959-2014
Escultor. Va estudiar entre Barcelona i València, doctorat per la Facultat de Belles Arts de València, on va exercir com a professor. És un altre dels artistes que revolucionà el camp de l'escultura en els anys vuitanta. La seua obra es componia de materials com són el plàstic o el ferro colat, però en els noranta canvià al fang per a la confecció de les peces, ja que les dotava del caràcter necessari per a la seua exploració que cada vegada es va tornar més íntima.

Ha exposat en països com ara els Estats Units, Alemanya, Dinamarca, Holanda i en diverses galeries i museus espanyols. Entre els premis rebuts per la seua obra destaquen: Premi d'Escultura. Saló de Primavera. València, 1981; Premi Ciutat de Gandia, 1983; Premi Biennal d'Ontinyent, 1983; Premi Mostra d'Art Jove Institut de la Joventut. Madrid, 1986; Beca Banesto per a la creació artística. Madrid, 1991; Premi IV Certamen d'Escultura a l'Aire Lliure, Borriana, 1993; Beca de Recerca Universitària. Institut d'Art de Chicago; Generalitat Valenciana, 1996; XI Beca Alfons Roig. Diputació de València, 1996.

L'obra d'Evarist Navarro es pot trobar en col·leccions com són la Schwabenlandhalle Fellbach a Alemanya; la Col·lecció Argentaria; l'IVAM; Les Brasseurs a Lieja; Gæsteatelier, a Hollufgård (Dinamarca); la Fundació Bancaixa; la Fundació Cultural Banesto; el Fons d'Art Contemporani de la Universitat Politècnica de València; la Universitat de València; l'Institut de la Joventut de Madrid i els ajuntaments de Borriana, Mislata, Gandia i Ontinyent. [L.P.B].

Castellón de Rugat (Valencia), 1959-2014
Escultor. Estudió entre Barcelona y Valencia, doctorado por la Facultad de Bellas Artes de Valencia, donde ejerció como profesor. Es otro de los artistas que revolucionó el campo de la escultura en los años 80. Su obra se componía de materiales como el plástico o el hierro colado, pero en los 90 cambiará al barro para la confección de sus piezas que las dotaba del carácter necesario para su exploración que cada vez se volvió mas íntima.

Ha expuesto en países como Estados Unidos, Alemania, Dinamarca, Holanda y en diversas galerías y museos españoles. Entre premios recibidos por su obra destacan: Premio de Escultura. Salón de Primavera. Valencia, 1981; Premio Ciudad de Gandia, 1983; Premio Bienal d'Ontinyent, 1983; Premio "Muestra de Arte Joven" Instituto de la Juventud. Madrid, 1986; Beca Banesto para la creación artística. Madrid, 1991. Premio "IV Certamen d'escultura a l'aire lliure", Borriana, 1993; Beca de investigación universitaria. Art Institute of Chicago. Generalitat Valenciana, 1996. XI Beca Alfons Roig. Diputación de Valencia, 1996.

La obra de Evarist Navarro se puede encontrar en colecciones como la Colección Schwabenlandhalle Fellbach en Alemania; la Colección Argentaria; el IVAM; Las Brasseur a Liege ; Gaesteatelier, a Hollufgard (Dinamarca); la Fundación Bancaja; la Fundación cultural Banesto; el Fondo de Arte Contemporáneo de la Universidad Politécnica de Valencia ; la Universidad de Valencia ; el Instituto de la Juventud de Madrid y los ayuntamientos de Burriana , Mislata , Gandia y Ontinyent. [L.P.B].

Col·lecció "Entre dos mundos", 1992
Fang
17,4 x 20 x 22 cm

S/T

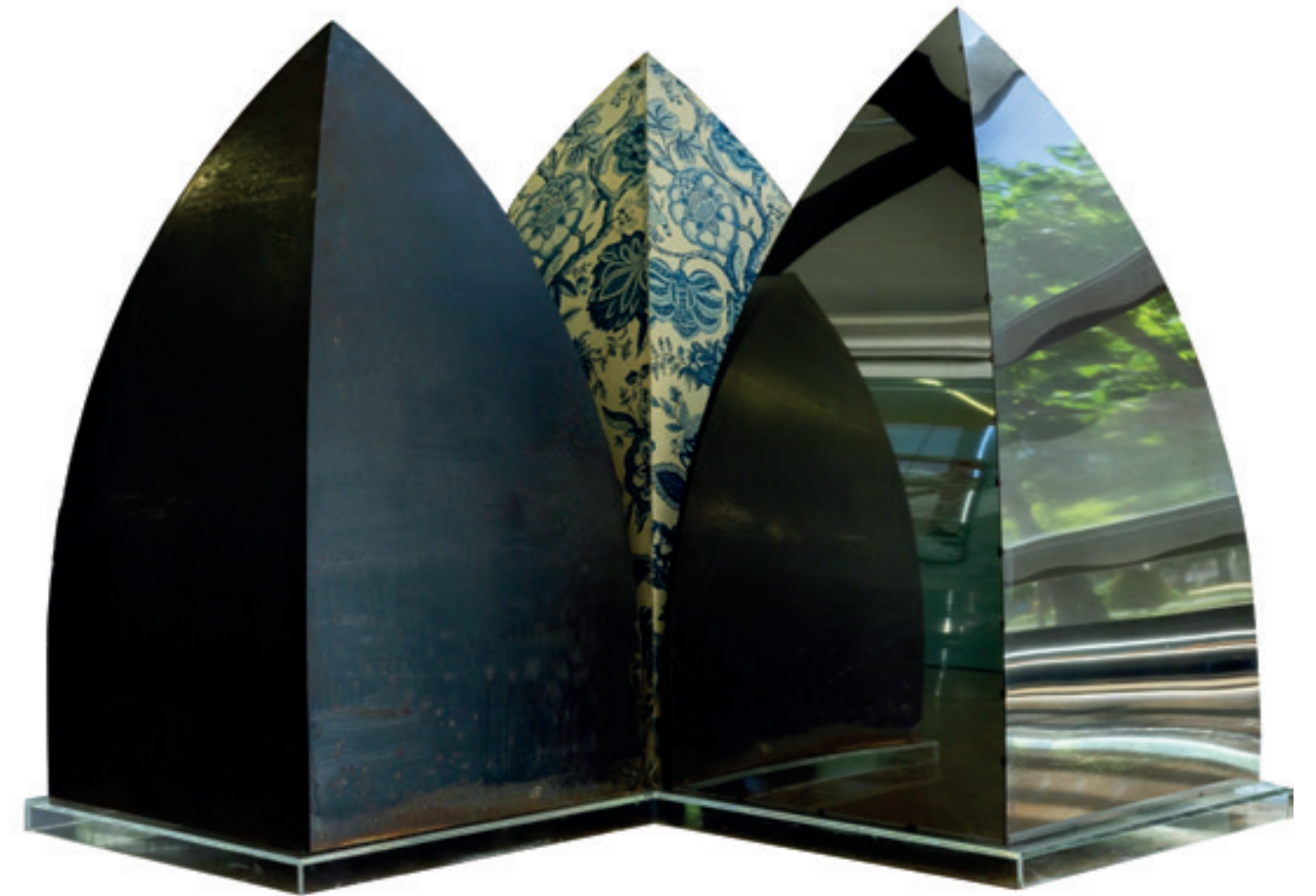
—

Joan Llavería

Sant Carles de Ràpita (Tarragona), 1954
Escultor. Doctor i professor a la Facultat de Belles Arts de Sant Carles. Les seues obres s'han exposat tant individualment com col·lectivament. Algunes de les exposicions col·lectives en què ha participat són al Saló de Primavera de Pintura i Escultura (1983), la Sala d'Exposicions del Centre Cultural de la Caixa d'Estalvis de València (1983), l'Exposició Col·lectiva al Mercat d'Abastos de València, la Mostra d'Escultura a la Facultat de Belles Arts de la UPV, l'Exposició Col·lectiva al Palau del Marquès de Dosaigües (1984), *A l'aire lliure* al Castell de Bunyol o en el XXX Premi Senyera d'Escultura (1987). D'altra banda, les seues exposicions individuals es feren a la Galeria La Finestra (1989), Galeria Al Hanax (1990) o a la Universitat Popular d'Almansa. A més, han guardonat la seua obra amb el Primer Premi de Projectes d'Escultures per al Campus de la Universitat Politècnica de València (1985) o amb el Primer Premi del XXX Concurs Nacional d'Arts Plàstiques Ciutat d'Amposta (1986). [P.S.G.]

Sant Carles de Ràpita (Tarragona), 1954
Escultor. Doctor y profesor en la Facultad de Bellas Artes de San Carlos. Sus obras han sido expuestas tanto individual como colectivamente. Algunas de las exposiciones colectivas en las que ha participado son: Salón de Primavera de Pintura y Escultura (1983), Sala de Exposiciones del Centro Cultural de la Caja de Ahorros de Valencia (1983), Exposición Colectiva en el Mercado de Abastos de Valencia, Muestra de Escultura en la Facultad de Bellas Artes de la UPV, Exposición Colectiva en el Palacio del Marqués de Dos Aguas (1984), *Al Aire Libre* en el Castillo de Buñol o en el XXX Premio *Senyera* de Escultura (1987). Por otra parte, sus exposiciones individuales tuvieron lugar en lugares como la Galería La Ventana (1989), Galería Al Hanax (1990) o en la Universidad Popular de Almansa. Además, su obra ha sido galardonada con el Primer Premio de Proyectos de Esculturas para el Campus de la Universidad Politécnica de Valencia (1985) o con el Primer Premio del XXX Concurso Nacional de Artes Plásticas "Ciudad de Amposta" (1986). [P.S.G.]

1992
Ferro i poliester
123 x 137 x 135 cm

La grosse badaboum 11

— Nicolás Munuera

Llorca (Múrcia), 1974

Pintor. En les seues obres trobem des de referències de camps com ara la geografia, fins a anàlisis científiques del color en què se centra en les variacions d'aquests o en la fluïdesa, on la pintura dona lloc a formes que semblen estar disposades de manera arbitrària, així com les trobaríem a la natura. L'entorn natural té gran rellevància en la seua obra, ja que condueix a una observació detallada d'aquest, que en condiciona així la pintura.

Al llarg de la seua trajectòria, Munuera ha reivindicat el saber fer del pintor, que l'equipara a una pràctica com la de l'artesà. Empra per a les obres suports com ara teles, fotografia, dibuix o paper oriental. Exposa individualment a la Galeria Luis Adelantado per primera vegada (València, 1998). Guanyador de premis com són Generació '05 Cajamadrid (2005) i Premi Comunitat de Madrid – Estampa (2011), les seues obres es troben, per exemple, a la Col·lecció Coca-Cola, Col·lecció d'Art Cajamadrid, Fundació La Caixa, Col·lecció d'Art de la CAM o la Col·lecció del Ministeri de Cultura. [B.P.B.]

Lorca (Murcia), 1974

Pintor. En sus obras encontramos desde referencias de campos como la geografía, hasta análisis científicos del color en los que se centra en las variaciones de estos o en la fluidez, donde la pintura da lugar a formas que parecen estar dispuestas de manera arbitraria, así como las encontraríamos en la naturaleza. El entorno natural tiene gran relevancia en su obra, ya que conduce a una observación detallada de éste, condicionando así su pintura.

A lo largo de su trayectoria, Munuera ha reivindicado el saber hacer del pintor, equiparándolo a una práctica como la del artesano. Emplea para sus obras soportes como telas, fotografía, dibujo o papel oriental. Expone individualmente en la Galería Luis Adelantado por primera vez (Valencia, 1998). Ganador de premios como Generación'05 Cajamadrid (2005) y Premio Comunidad de Madrid – Estampa (2011), sus obras se encuentran en colecciones como la Colección Coca Cola, Colección de Arte Cajamadrid, Fundación La Caixa, Colección de Arte de la CAM o la Colección del Ministerio de Cultura. [B.P.B.]

2004

Acrílic sobre llenç
180 x 160 cm

La otra orilla

Chema López

2005
Acrílic sobre llenç
178,4 x 178,7 cm

Albacete, 1969

Pintor. Exposa per primera vegada a València amb *No volen veure'ns però aquí estem* (1991) i, de manera col·lectiva, participa a ARCO des de 1999. Exposa internacionalment en fires com ara Art Cologne (Alemanya) o Zona Maco (Mèxic). Entre les seues exposicions individuals destaquen *La Lluentor del Gripau* (2007, Fundació Chirivella Soriano), *The Negro and his songs* (2011, la Lisa Arte Contemporáneo – Diputació d'Albacete) o *Un conte de fantasmes per a adults* (2014, Fundació Martínez Guerricabeitia). Les seues obres es troben en col·leccions com són la Fundació Chirivella Soriano (València), Centre Atlàntic d'Art Modern (CAAM), Chengshiu Art Center (Taiwan) o Universitat Autònoma de Ciudad Juárez (Mèxic).

En la seua pintura reflexiona sobre la natura i els límits de la disciplina pictòrica, sobretot, l'impacte que hi té la fotografia, el cinema o la fotocòpia. Per a això, reelabora, en algunes de les obres, imatges que ja existeixen per a ressaltar aquests mecanismes que les han creades. [B.P.B.]

Albacete, 1969

Pintor. Expone por primera vez en Valencia con *No quieren vernos pero aquí estamos* (1991) y, de manera colectiva, participa en ARCO desde 1999. Expone internacionalmente en ferias como Art Cologne (Alemania) o Zona Maco (México). Entre sus exposiciones individuales destacan *El Brillo del Sapo* (2007, Fundación Chirivella Soriano), *The negro and his songs* (2011, la Lisa Arte Contemporáneo – Diputación de Albacete) o *Un cuento de fantasmas para adultos* (2014, Fundación Martínez Guerricabeitia). Sus obras se encuentran en colecciones como la de la Fundación Chirivella Soriano (Valencia), Centro Atlántico de Arte Moderno, CAAM, Chengshiu Art Center (Taiwan, China) o Universidad Autónoma Ciudad Juárez (México).

En su pintura reflexiona sobre la naturaleza y los límites de la disciplina pictórica, sobre todo, el impacto que tiene sobre ella la fotografía, el cine o la fotocopia. Para ello, reelabora, en algunas de sus obras, imágenes que ya existen para resaltar esos mecanismos que las han creado. [B.P.B.]

Hormiguero Casas Colgantes

—
Felipe Ferrer

Picassent (València), 1969
Escultor. Doctorat *Cum Laude* en Belles Arts amb l'especialització en escultura per la Universitat Politècnica de València (2004). Les seues obres segueixen diferents línies entre les quals destaquen natures i formiguers. Té àmplia experiència tant en la docència com en la recerca i, a més, publica el 2008 *Arte y naturaleza. Lo orgánico y lo arquitectónico, artificio, paisaje, jardín, escultura*, on la fusió entre escultura i natura és tema central, tema que no només fonamenta aquest llibre, sinó també la pròpia obra escultòrica. Exposa en solitari per primera vegada el 1999 amb *Obra biogràfica 1990-1999* a la Casa de la Cultura de Picassent i va participar en exposicions col·lectives el 1998 en la VI Biennal d'Escultura Quart de Poblet. Podem trobar obres seues en institucions com són l'Ajuntament de Puerto Lumbreras (Múrcia) o l'Ajuntament de Dikili (Turquia), així com en espais públics de diferents parts del món, com ara Cuba o Àustria. [P.S.G.]

Picassent (Valencia), 1969
Escultor. Doctorado *Cum Laude* en Bellas Artes con la especialización en escultura por la Universidad Politécnica de Valencia (2004). Sus obras siguen distintas líneas entre las cuales destacan *Naturas y Hormigueros*. Tiene amplia experiencia tanto en la docencia como en la investigación y, además, publica en 2008 *Arte y Naturaleza. Lo orgánico y lo arquitectónico. Artificio, paisaje, jardín y escultura*, donde la fusión entre escultura y naturaleza es tema central, tema que no solo fundamenta este libro, sino también su propia obra escultórica. Expone en solitario por primera vez en 1999 con *Obra biográfica 1990-1999* en la Casa de la Cultura de Picassent, habiendo participado en exposiciones colectivas en 1998 con la VI Bienal de Escultura Quart de Poblet. Podemos encontrar sus obras en instituciones como el Ayuntamiento de Puerto Lumbreras (Murcia) o en el Ayuntamiento de Dikili (Turquía), así como en espacios públicos de diferentes partes del mundo, como Cuba o Austria. [P.S.G.]

2005
Fusta
81 x 33 x 30 cm

Vista isométrica del continente antártico desde el mar de Weddel

—
Pamen Pereira

Ferrol (La Corunya), 1963
Pintora i dibuixant. Llicenciada per la Universitat Politècnica de València el 1986, el seu treball es mou entre el dibuix, la pintura, l'escultura, la instal·lació i, a vegades, la fotografia i el vídeo. Basa el procés de creació tant en la seua experiència com en la natura, que dona lloc a una anàlisi detallada d'aquestes. No obstant això, també se centra en temes com són la relació entre artista i societat, tema que ha estat protagonista en algunes de les seues instal·lacions i intervencions en llocs tant públics com privats.

Exposa de manera individual a la Galeria Postpos de València (1987), Caixa Galícia del Ferrol (1987), Galeria Esse d'Orense (1990), Galerie Heuwieser de Suïssa (1991), Galeria Rafael Ortiz de Sevilla (1992) i en el Club Diario Levante de València (1993), entre d'altres. També ha col·laborat diverses vegades amb la firma Hermès (2012-2014). [B.P.B.]

Ferrol (A Coruña), 1963
Pintora y dibujante. Licenciada por la Universidad Politécnica de Valencia en 1986. Su trabajo se mueve entre el dibujo, la pintura, la escultura, la instalación y, en ocasiones, la fotografía y el vídeo. Su proceso de creación se basa tanto en su experiencia como en la naturaleza, dando lugar a un análisis detallado de éstas. No obstante, también se centra en temas como la relación entre artista y sociedad, tema que ha sido protagonista en algunas de sus instalaciones e intervenciones en lugares tanto públicos como privados.

Expone de manera individual en la Galería Postpos de Valencia (1987), Caixa Galicia de El Ferrol (1987), Galería Esse de Orense (1990), Galerie Heuwiese de Suiza (1991), Galería Rafael Ortiz de Sevilla (1992) y en el Club Diario Levante de Valencia (1993), entre otros. También ha colaborado en varias ocasiones con la firma Hermès (2012-2014). [B.P.B.]

2006
Fum sobre paper de vellut
132,3 x 186 cm

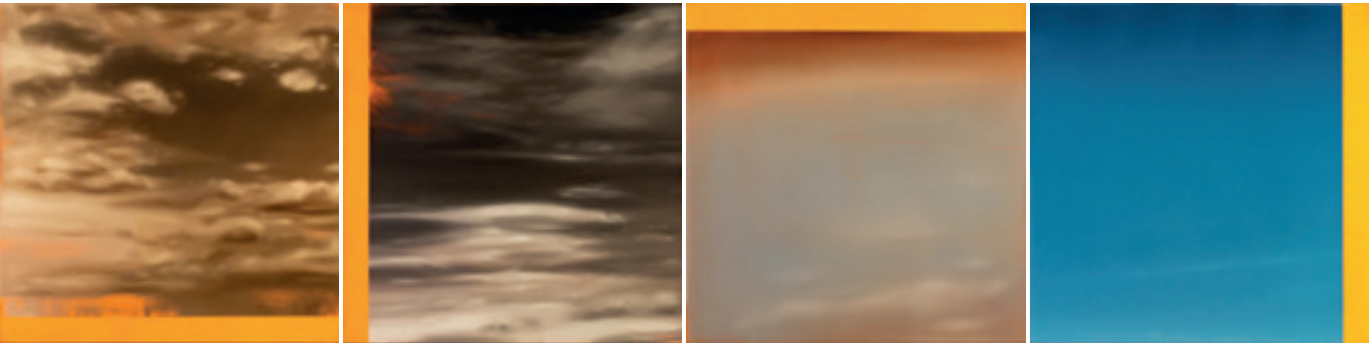

Clarea 1932-2010

Irene Grau

2010
Oli sobre llenç
50,2 x 50 cm

València, 1986
Pintora. En la seua obra fa referència al paisatge a través de l'estudi de les possibilitats de la pintura monocroma com a manera de veure i experimentar el paisatge, utilitzar el color com a agent transformador de l'espai i la percepció, deixant l'espectador les suficients pistes per a reconstruir el camí i orientar-ne la pròpia percepció enfront de la seua obra. A part de seguir les tradicions de la pintura radical monocroma, també abraça les de la pintura mural. Duu a terme les seues recerques a la natura *in situ* per a després experimentar amb diferents materials i tècniques.
Ha exposat en galeries internacionals des de 2009 i el 2016 va ser nomenada una de les artistes espanyoles menors de 30 anys més influents segons la revista *Forbes*. Les seues obres formen part de col·leccions privades i públiques, com ara la Col·lecció Iberdrola, el Centre d'Art d'Alcobendas o el Museu d'Art Contemporani de Madison. [P.S.G.]

Valencia, 1986
Pintora. En su obra hace referencia al paisaje a través del estudio de las posibilidades de la pintura monocroma como modo de ver y experimentar el paisaje, utilizando el color como agente transformador del espacio y la percepción, dejando al espectador las suficientes pistas para reconstruir el camino y orientar su propia percepción frente a su obra. A parte de seguir las tradiciones de la pintura radical monocroma, también sigue las de la pintura mural. Lleva a cabo sus investigaciones en la naturaleza *in situ* para luego experimentar con diferentes materiales y técnicas.
Ha expuesto en galerías internacionales desde 2009 y en 2016 fue nombrada una de las artistas españolas menores de 30 años más influyentes según la revista *Forbes*. Sus obras forman parte de colecciones privadas y públicas, como la Colección Iberdrola, el Centro de Arte de Alcobendas o el Madison Museum of Contemporary Art. [P.S.G.]

S/T

— Javier Chapa

València, 1957

Pintor. Va estudiar Belles Arts a l'Escola d'Art de València, la Universitat de Nova York i el Pratt Graphic Center. És professor de pintura a la Facultat de Belles Arts de la Universitat Politècnica de València. Interessat per l'essència i la senzillesa, la seua obra es caracteritza per la utilització d'elements simples, com ara punts, línies, trames, xarxes i polígons.

Ha participat en exposicions individuals a Espanya, els Estats Units i França i en col·lectives a Espanya, els Estats Units, Veneçuela, Àustria, l'antiga Txecoslovàquia, Hongria, Mèxic, Guatemala, Portugal, Bèlgica, Itàlia, Taiwan i França.

Va ser seleccionat pel Ministeri d'Afers Exteriors per a representar Espanya a la Biennal del Caire de 1990. [L.P.B.]

Valencia, 1957

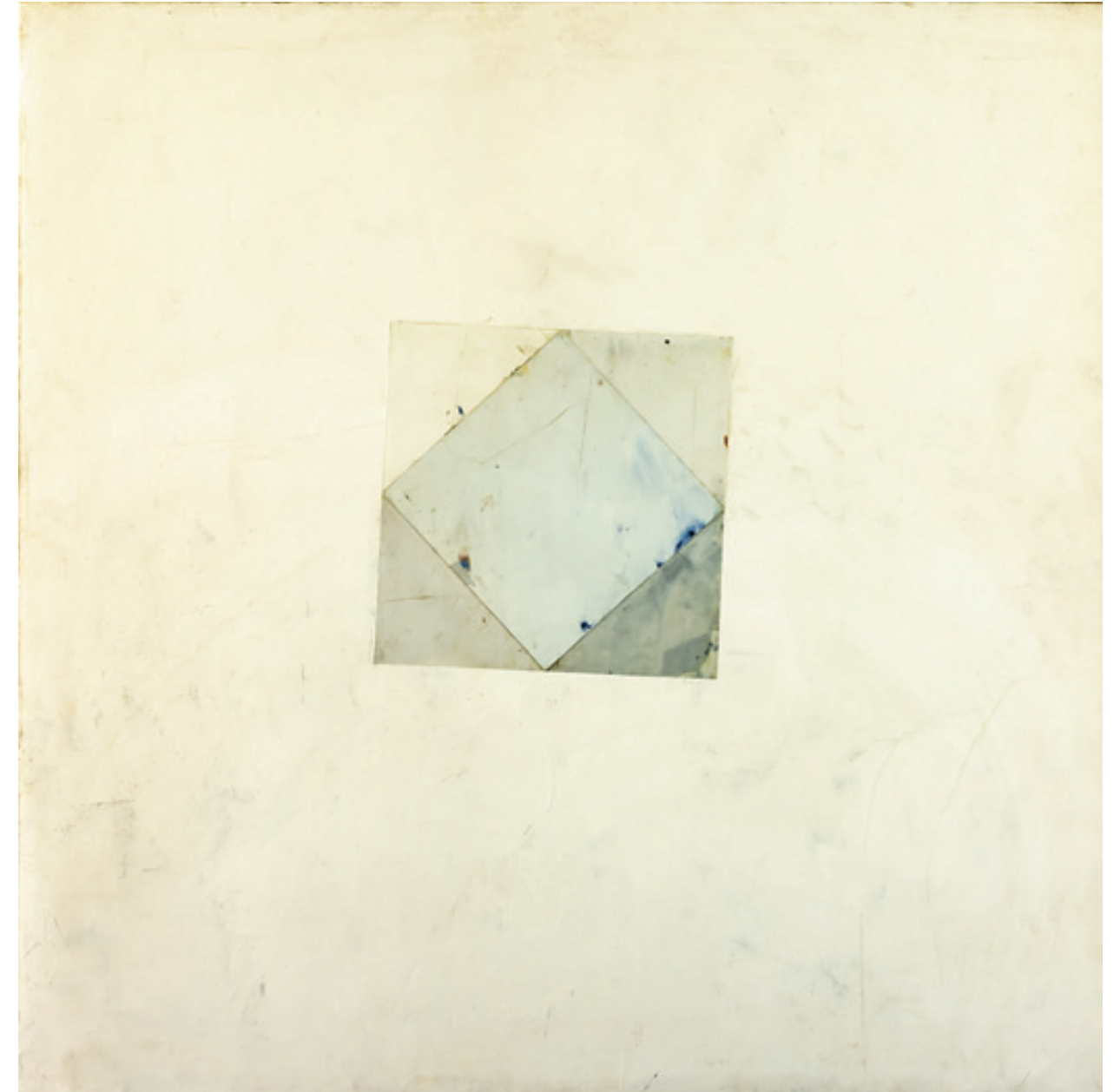
Pintor. Estudió Bellas Artes en la Escuela de Arte de Valencia, en la New York University y en el Pratt Graphic Center. Es profesor de Pintura en la Facultad de Bellas Artes de la Universidad Politècnica de Valencia. Interesado por la esencia y la sencillez, su obra se caracteriza por la utilización de elementos simples como puntos, líneas, tramas, redes y polígonos.

Ha participado en exposiciones individuales en España, Estados Unidos y Francia y en colectivas en España, Estados Unidos, Venezuela, Austria, antigua Checoslovaquia, Hungría, Méjico, Guatemala, Portugal, Bélgica, Italia, Taiwán y Francia.

Fue seleccionado por el Ministerio de Asuntos Exteriores para representar a España en la Bienal de El Cairo de 1990. [L.P.B.]

1990

Acrílic sobre llenç
160,2 x 160,2 cm

S/T

—

Emilio Martínez

València, 1962

Escultor. Ha ocupat diferents càrrecs acadèmics, com ara subdirector de recerca del Departament d'Escultura i Director del programa de doctorat Art Públic. És professor doctor i catedràtic del Departament d'Escultura de la Facultat de Belles Arts de la Universitat Politècnica de València.

Organitza el 2001 les Trobades d'Art Públic "L'art com a qüestionament de l'espai públic?", amb la participació d'Antoni Muntadas, Laurie Hawkinson, Barbara Kruger, Doug Ashford, Rogelio López Cuenca, Javier Maderuelo, entre d'altres. I des de 1998 fins a l'actualitat organitza l'esdeveniment d'art públic Cabanyal Portes Obertes.

Ha realitzat estades d'estudi a l'Escola de Belles Arts de Lieja, Institut d'Art de Chicago i Escola de Belles Arts de Sant Carles de la Ciutat de Mèxic. Ha publicat textos en diverses revistes, llibres i catàlegs: Temps d'Escultura. Fundació La Caixa. Barcelona. 1986; "Notas sobre escultura" a *Flash Art*, edició espanyola. Milà 1989; "Cambio de Página" a *Spazio Umano*, desembre, Milà. 1991; "Preámbulo" a *Arte: proyectos e ideas*, núm. III, València. 1995; "Doble T/ Perfil" a *Arte: proyectos e ideas*, núm. IV, València. 1996, entre d'altres.

És integrant del grup de recerca Laboratori de Llum de la Universitat Politècnica de València amb el qual desenvolupa diferents projectes d'interrelació art i tecnologia, amb entitats privades i institucionals. Ha obtingut diversos premis i beques de creació artística, com ara la Beca Alfons Roig el 1986 i la seua obra ha estat adquirida per diversos museus i institucions nacionals i internacionals, com per exemple l'Ajuntament de València; Fundació La Caixa. Barcelona; Museu d'Art Contemporani. Barcelona; Museu d'Art Contemporani. Vilafamés o Institut Valencià d'Art Modern, València. [L.P.B.]

Valencia, 1962

Escultor. Ha ocupado distintos cargos académicos, como el de subdirector de investigación del Departamento de Escultura y Director del programa de doctorado Arte Público. Es profesor doctor y catedrático del Departamento de Escultura de la Facultad de Bellas Artes de la Universidad Politécnica de Valencia.

Organiza en 2001 los Encuentros de Arte Público ¿"El arte como cuestionamiento del espacio público"? con la participación entre otros de Antoni Muntadas, Laurie Hawkinson, Barbara Kruger, Doug Ashford, Rogelio López Cuenca, Javier Maderuelo, entre otros. Y desde 1998 hasta la actualidad lleva organizando el evento de arte público Cabanyal Portes Obertes.

Ha realizado estancias de estudio en L'Ecole de Beaux Arts de Liege, Arts Institut of Chicago y Escuela de Bellas Artes de San Carlos de Mexico DF. Ha publicado textos en diversas revistas, libros y catálogos Temps d'Escultura. Fundació La Caixa. Barcelona. 1986; "Notas sobre escultura" en *Flash Art*, edición española. Milán 1989; "Cambio de Página" en *Spacio Umano*, Diciembre, Milán. 1991; "Preambulo" en *Arte. proyectos e ideas*, núm III, Valencia. 1995; "Doble T/ Perfil" en *Arte. proyectos e ideas*, núm IV, Valencia. 1996, entre otros.

Es integrante del grupo de investigación Laboratorio de Luz de la Universidad Politécnica de Valencia con el que desarrolla distintos proyectos de interrelación arte y tecnología, con entidades privadas e institucionales. Ha obtenido diversos premios y becas de creación artística como la Beca Alfons Roig en 1986 y su obra ha sido adquirida por diversos museos e instituciones nacionales e internacionales como Ayunyamiento de Valencia., Fundació La Caixa. Barcelona, Museu d'Art Contemporani. Barcelona. Museu d'Art Contemporani. Villafames, o el Institut Valencià d'Art Modern, Valencia. [L.P.B.]

1992

Resina de poliester
24,5 x 24,5 x 5 cm

La vie en rose

Juan Olivares

Catarroja (València), 1973
Pintor. Realitza la seua formació artística a la Facultat de Belles Arts de la Universitat Politècnica de València i The Cooper Union for the Advancement of Science and Art a Nova York (EUA). Ha rebut importants premis i és actualment un dels pintors joves espanyols amb més projecció internacional. Obté beques, entre d'altres, del Colegio de España a París del Ministeri de Cultura el 2001 i la Beca Academia de España a Roma del Ministeri d'Afers Exteriors.

La seua trajectòria artística se centra sobretot en un estil pictòric amb tendència a l'expressionisme abstracte interessat per l'atzar i el treball processual amb un traç gestual combinat amb expressions més analítiques. També ha experimentat en altres disciplines, com ara l'escultura i la intervenció a l'espai públic. [L.P.B.]

2002
Acrílic i oli
200 x 200 cm

Catarroja (Valencia), 1973
Pintor. Realiza su formación artística en la Facultad de Bellas Artes en la Universidad Politécnica de Valencia y en Cooper Union School of Art en New York (USA). Ha recibido importantes premios y es actualmente uno de los pintores jóvenes españoles con mayor proyección internacional. Obteniendo becas, entre otras, como la del Colegio de España en París del Ministerio de Cultura en 2001 y la Beca Academia de España en Roma del Ministerio de Asuntos Exteriores.

Su trayectoria artística se centra sobre todo en un estilo pictórico con tendencia al expresionismo abstracto interesado por el azar y el trabajo procesual con un trazo gestual combinado con expresiones más analíticas. También ha experimentado en otras disciplinas como la escultura y la intervención en espacio público. [L.P.B.]

Colour composition n° 6

—
Oliver Johnson

Luton (Anglaterra), 1972
Pintor. S'ha format al Portsmouth Art College i al Southampton Institute. Doctor a la Universitat Politècnica de València. Rep el primer Premi de Pintura Generació de Cajamadrid (2001); el XXXI Premi Internacional de Pintura Caja de Extremadura (2009) i el XVII Premi Nacional de Pintura Ciutat d'Algemesí (2011). Participa en projectes individuals i col·lectius en el marc de galeries (Area 72 + ATM), fires d'art (ARCO, SUMMA...), centres d'art i museus (MACUF, Museu d'Art Contemporani de Pego, Museu de Belles Arts d'Astúries...). Les seues obres es troben en les col·leccions de la Diputació de València, Museu d'Art Contemporani Unión Fenosa (MACUF), la Corunya, Col·lecció Banc de València, Universitat Politècnica de València, Fundació BANCAIXA. València, entre d'altres. [H.L.]

Luton (Inglaterra), 1972
Pintor. Se ha formado en Portsmouth Art College y en Southampton Institute. Doctor en la Universidad Politécnica de Valencia. Recibe el primer Premio de Pintura Generación de Caja de Madrid (2001); el XXXI Premio Internacional de Pintura Caja de Extremadura (2009) y el XVII Premio Nacional de Pintura Ciudad d'Algemesí (2011). Participa en proyectos individuales y colectivos en el marco de galerías (Area 72 + ATM), ferias de arte (ARCO, SUMMA...), Centros de Arte y Museos (MACUF, Museo de Arte Contemporáneo de Pego, Museo de Bellas Artes de Asturia...). Sus obras se encuentran en las colecciones de Diputación de Valencia, Museo de Arte Contemporáneo Unión Fenosa (MACUF). A Coruña, Colección Banco de Valencia, Universidad Politécnica de Valencia, Fundación BANCAIXA. Valencia, entre otras. [H.L.]

2002
Acrílic sobre llenç
180 x 170 cm

Contraluz nº3

Sergio Barrera

València, 1967

Pintor. Professor a la Universitat Miguel Hernández d'Elx (1999-2004) i la Facultat de Belles Arts de la Universitat Politècnica de València des de 2009. Exposava de manera individual per primera vegada el 1996 amb *El Temps s'esvaeix lleuger i dens en imatges* a la Galeria Lunc (València). Des de llavors, ha participat en fires, com ara Arte Santander 2018, i treballa amb galeries com són Set Espai d'Art des de 2013. Quant a les exposicions col·lectives, va participar al Certamen Nacional de Pintura José Segrelles (1998), ART MIAMI (1999-2002) i ARCO (1999-2006), entre d'altres, i trobem algunes de les seues obres en col·leccions de diverses institucions, com per exemple en la Col·lecció de DKV Assegurances.

La seua trajectòria està marcada per l'abstracció de la immediatesa i, malgrat el seu caràcter quasi industrial, trobem en les seues obres intimisme i una pintura que desprèn nostàlgia. No obstant això, també ha qüestionat al llarg de la seua carrera temes com ara el paper de l'autor i l'autoria. [B.P.B.]

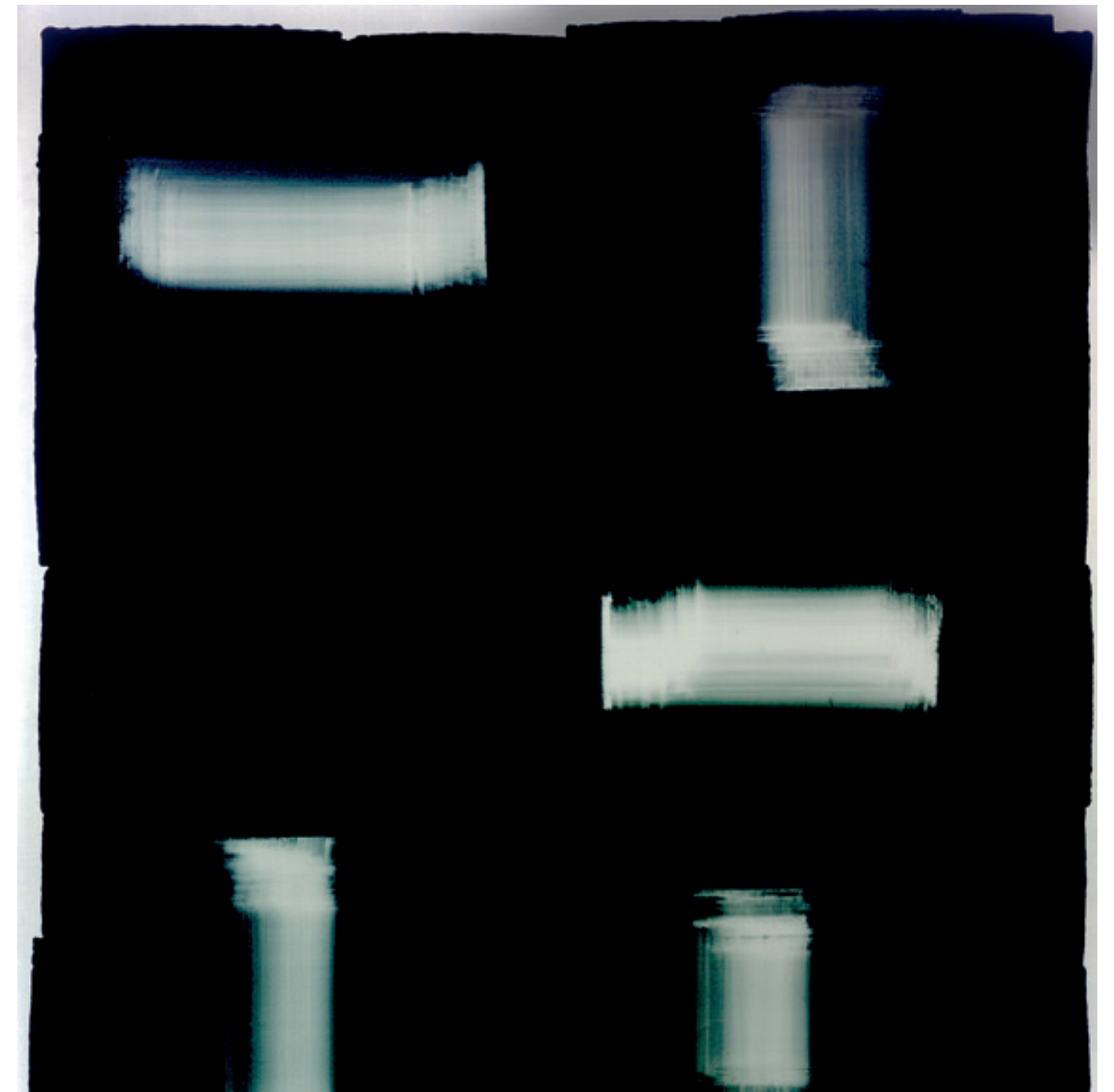
Valencia, 1967

Pintor. Profesor en la Universidad de Miguel Hernández (1999-2004) y en la Facultad de Bellas Artes de la Universidad Politécnica de Valencia desde el 2009. Expone de manera individual por primera vez en 1996 con *El Tiempo se desvanece ligero y denso en imágenes* en la Galería Lunc (Valencia). Desde entonces, ha participado en ferias como Arte Santander 2018 y trabaja con galerías como Galería Set Espai d'Art desde 2013. En cuanto a las exposiciones colectivas, participó en el Certamen Nacional de Pintura José Segrelles (1998), ART MIAMI (1999-2002) y ARCO (1999-2006), entre otras, y encontramos algunas de sus obras en colecciones de diversas instituciones, como en la Colección de DKV Seguros.

Su trayectoria está marcada por la abstracción de lo inmediato y, a pesar de su carácter casi industrial, encontramos en sus obras intimismo y una pintura que desprende nostalgia. No obstante, también ha cuestionado a lo largo de su carrera temas como el papel del autor y la autoría. [B.P.B.]

2004

Pigment i làtex vinil sobre llenç
172 x 150 cm

Viaje de radar

Regina de Miguel

Màlaga, 1977

Pintora. Formada a la Universitat Politècnica de València, on s'especialitza en pintura, encara que al llarg de la seua carrera ha experimentat i creat en diferents disciplines i formats que l'han portada a crear pel·lícules com ara *Nouvelle Science Vague Fiction* (2011), on es poden veure dues de les seues diverses fonts d'inspiració: la literatura i les ciències. Aquestes fonts han donat lloc a projectes híbrids i col·laboratius en què enllaça els mons artificialment separats de la cultura i la ciència. Per a això, reescriu el relat suposadament objectiu de la ciència a través de la màgia, la mitologia, la poesia i la ficció.

La seua primera exposició institucional en solitari va tenir lloc al MUSAC de Lleó, el 2008, amb *L'aire encara no respirat*, el qual ja era un projecte interdisciplinari. Trobem les seues obres en col·leccions com per exemple en la Fundació Botín, el Museu Nacional Centre d'Art Reina Sofia, Fundació ARCO o DKV Assegurances. [P.S.G.]

Málaga, 1977.

Pintora. Formada en la Universidad Politécnica de Valencia, donde se especializa en pintura, aunque a lo largo de su carrera ha experimentado y creado en diferentes disciplinas y formatos que la han llevado a crear películas como *Nouvelle Science Vague Fiction* (2011), donde se pueden ver dos de sus varias fuentes de inspiración: la literatura y las ciencias. Estas fuentes han dado lugar a proyectos híbridos y colaborativos en los que enlaza los mundos artificialmente separados de la cultura y la ciencia. Para ello, reescribe el relato supuestamente objetivo de la ciencia a través de la magia, la mitología, la poesía y la ficción.

Su primera exposición institucional en solitario tuvo lugar en el MUSAC de León, en el 2008 con *El aire aún no respirado*, el cual ya era un proyecto interdisciplinar. Encontramos sus obras en colecciones como la de la Fundación Botín, el Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, Fundación ARCO, o DKV Seguros. [P.S.G.]

2005
Acrílic sobre llenç
180 x 180 cm

Serie Sakura 78

—
Carlos Maciá

Lugo, 1977

Artista plàstic i visual. Es mou entre la pintura, la fotografia i el vídeo per a indagar en el camp de l'experiència. Les seues obres tenen lloc tant en espais privats com públic, ja que crea per a aquest últim obres murals i graffits. Fa ús de retoladors, subratlladors o esprais, tots mitjans que li permeten dur a terme una obra espontània i gestual, de moviments ràpids i improvisats. Veiem també en la seua obra l'interès per la transformació dels espais, ja siguin a l'aire lliure o en interiors, per als quals traça línies tant corbes com lineals amb la intenció d'accentuar l'arquitectura dels espais.

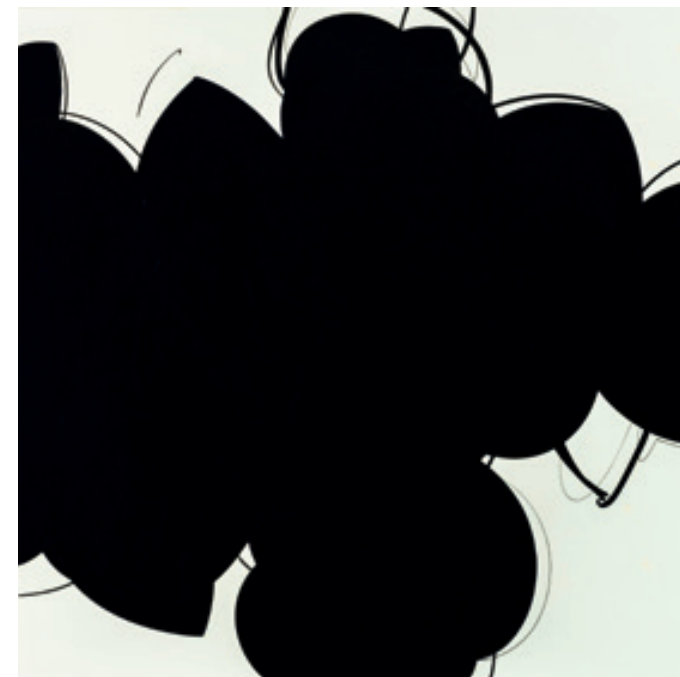
Exposa per primera vegada amb *Estructures* al Centre Cultural Salvador de Maradiaga (la Corunya, 2003) i col·lectivament en el Certamen de Pintura Consello de Cambre (la Corunya). Podem trobar obres seues en col·leccions com les del Centre Gallec d'Art Contemporània, la Col·lecció Cajamadrid o Col·lecció CAM. [H.L.]

Lugo, 1977.

Artista plástico y visual. Se mueve entre la pintura, la fotografía y el vídeo para indagar en el campo de la experiencia. Sus obras tienen lugar tanto en espacios privados como público, creando para este último obras murales y graffitis. Hace uso de rotuladores, subrayadores o sprays, todos ellos medios que le permiten llevar a cabo una obra espontánea y gestual, de movimientos rápidos e improvisados. Vemos también en su obra el interés por la transformación de los espacios, ya sean al aire libre o en interiores, para los que traza líneas tanto curvas como lineales con la intención de acentuar la arquitectura de los espacios.

Expone por primera vez con *Estructuras* en el Centro Cultural Salvador de Maradiaga (A Coruña, 2003) y colectivamente en el Certamen de Pintura Condello de Cambre (A Coruña). Podemos encontrar sus obras en colecciones como las del Centro Galego de Arte Contemporánea, la Colección Caja Madrid o Colección CAM. [H.L.]

2011
Pintura sobre llenç
98 x 98 cm

Néstor Ochoa	Ilse Domínguez
Viviane Castellanos	Reynaldo Cárdenas
Nancy	Maria Vinuesa
Rafael Torres	Dora Sánchez
José María Pizarro	Evangelina Navarro
Edith Reyes	Juan Lavería
Ángel González	María Lázaro Quera
Anzo	María Inés Pérez
Enric Arforn	Ponpe Ferrer
José Lorea	Roberto Pereira
José Cárdenas	Carlos Gálvez
Ángel Sánchez	Isabel Rodríguez
Marta Monleón	Antonio Sánchez
Joël Méndez	Juan Oliveros
Pepo Rodríguez	Enrique Rodríguez
Inmaculada Abarca	Engracia Rodríguez
Cristina Domínguez	Regina de Miguel
José García	María José